Lodzer Tageblat № 135

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem

פרייז 15 גראשען

לאָדזער טאָגעבלאַט

היינט 8 זייטען.

25-טער יאהרגאַנג | 12 czerwca 1923 | זונטאָג, ח' סיון הרצ"ב

רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: פּיעטריקאָווער 16.
טעלעפאָנען פון: רעדאַקציע 57-100, פון אַדמיניסטראַציע 47-100

פּארק העלענאָוו

היינט, זונטאָג, 2 א זייגער נאכמיטאָג

„לינת-הצדק"

וועט פארקומען

אגרויסע גארטען-פערווייל

לטובת דער נאכט-פאגאטאוויע „לינת-הצדק"

פערבינדען מיט פיל איבעראשונגען: 1) ארטיסטישע אויפטריטען אויף דער עסטראדע פון בעליבטען דורך דעם לאָדזער טעאַטער-עולם סאָנג-פאָרל פון וואַרשאָווער רעווי-טעאַטער „וועסאָלי-וויעטער" אינאַ און יעזשי נעי (אַקראָבאַטישע-טענץ), 2) פאַנטען-לאָטעריע מיט פיל ווערטפולע געווינסען, 3) בענגאַליש פייער, 4) יאַפּאַנישע זון, 5) קינסטליכע גיאַגאַראַ, 6) וואַסער-פאַל און פערשידענע אַנדערע פערי-ווילונגען. די וואַנצע צייט פון דער פערווייל-ונג וועלען שפּילען צוויי אָרקעסטערס אַנ'אייגענער ביליגער כשר'ער בופעט.

פרייז פון בילעטען ביי דער קאַסע 1 זלאָטי, פאַר קינדער און שילער 50 גראָשען.

DYREKCJA

Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, Sp. Akc.

(Elektrownia Łódzka)

podaje do wiedomości P.P. odbiorców, że od VI-go okresu r.b. zostały wprowadzone, po uzyskaniu zgody władzy nadzorczej, następujące **zmiany w opłaceniu taryfy ryczałtowej dla urządzeń ogranicznikowych,** przy pozostawieniu opłaty rocznej w dotychczasowej wysokości.

Na podstawie tych zmian opłaty ryczałtowe w miesiącach letnich: maju, czerwcu i lipcu zostały obniżone o 33,3% w stosunku do dotychczasowych stawek, opłaty zaś w miesiącach zimowych: listopadzie, grudniu i styczniu zostały podwyższone o ten sam stosunek procentowy. Opłaty w pozostałych miesiącach, t.j. w lutym, marcu i kwietniu oraz w sierpniu, wrześniu i październiku, pozostały bez zmiany.

זאַל פילהאַרמאָניע

נאַרוטאָוויטשע 20

מיטוואָך, דעם 15. ד.ח. 9 אַזייגער אָוונד קומט פאָר

דער לאַנג-ערוואַרטעטער גראַנדיעזער קאָנצערט

פון בעריהמטען אויבער-קאַנטאָר פון וואַרשאָווער נאַזשיק-סינאַגאָגע

ה. באַרנשטיין

וועלכער וועט אויסהערען דעם רייכען פּראָגראַם מיט זיין פענאָמענאַלען הנלדען-שענגאָר אין נייע חנישע קאָמפּאָזיציעס, פאָלקס-לידער, אָפּערן-אַריעס און 5 שפּראַכען. דער אויבער-קאַנטאָר ה. באַרנשטיין איז דעם לאָדזער ליבהאָבער פון געזאַנג גוט בעקאַנט געוואָרען פון זיינע גרויסע ערפאָלגען אין וואַרשאָווער ראַדיאָ און פילהאַרמאָניע, הי אויך פון גרויסן ערפאָלג אין אייראָפּאַ. ביים קלאַוויר וועט אָקאָמפּאַנירען דער בעיואוסטער וויענער פּראָפ. נ. נאַמירעביל. פרי צו געבען די ליבהאָבער פון געזאַנג זי מצגליכקייט, זענען די פּרייזען צוגעגנגליך פאַר די ברייטע שיכטען פון 75 גר. ביז 3 זל. בילעטען צו בעקומען ביי דער קאַסע פון פילהאַרמאָניע, טערקישע צוקערניע פון א. זעלמאַנאָוויטש פּיעטריקאָווער 12, צוקערניע י. ווייגבערג נאָוואָמיעסקע 30.

די הכנסה איז בעשטימט פאַר דער געזעלשאַפט „בית לחם".

דערמיט דרוקען מיר אויס אונזער טיפסטען בייליד דער פאַמיליע פון פערשטאָרבענעם מיטגרינדער און לאַנגיעהריגער פערוואַלטונגס-מיטגליד פון אונזער אינסטיטוציע

נ"ע הערצכע וואַלף

זאָלען זיי געטרייסט זיין מיט די טראַדיציאָנעלע ווערטער: המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

די פערוואַלטונג פון „לינת הצדק"

Dr. Wołkowyski

טעוויעלניאַנע 4

ספּעציאַל-אַרצט פאַר חויט וועניש און א.ד.

הייטען און מענער-שוועכע. אַלע-אַרט אַנאַליזע

עלעקטראָטעראַפּיע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַלען

נעמט אָן פון 9—2, און פון 5—9 אויענד

בריף-איבערזעצונגען

פון פערשידענע שפּראַכען: ענגליש, פראַנצויזיש, רוסיש, דייטש, און אַנדערע אויף מ. קרזעפּיצקי. פּאָמאָרסקאַ 4.

(ביים צאהן-אַרצט ר. קרזעפּיצקאַ)

נעהמט אָן פון 9 ריה ביז 7 אָוונד

טעלעפאָן 53-206.

Dr. E. Gutman

קינדער-קראַנקהייטען

Gdańska 26, tel. 173-00

נעמט אָן טעגליך אין לאָדז פון 9—11 פריה

Willa Rogowskiego אין וויליאַ-ראָגאָווסקיעגו

מעגליך פון 4.30 ביז 7 נאָכמיטאָג.

דאַנקזאַגונג

מיר דאַנקען דעם

דאָקטאָר כידורג זאַלצוואַסער

ציגעל גאַס 19 פאַר זיין מיה און גוטע אויספיהרונג ביי די אָפּעראַציאָן פון מיין ליבע מוי אין פאָזנאַנסקי'ס שפּיטאָל און מיר ווינשען איהם ווייטער-דיגע און גוטען ערפאָלג.

ב. ריש און רוי אל. 1. מאַי 32.

ר. בעריש בעכלער זגערזש

איך פאָדער אייך אויף מיר אָבצוגעבען אין משך פון היינטיגען טאָג די 20 שטיק קאָמפּאַרן סחורות וועלכע איך האָבע אייך געגעבען איינצוציהען, גענען פאַלע וואַרע איך פון מיר אַראָפּ די פּעראָנטוואָרטליכקייט וועלכעס עס קאָן פון דיזען הערויסקימען. דאָס גילט פאַר התראות ביי"ד

אברהם פרישמאַן.

Dr. med. D. Wajskopf

אויגען-אַרצט

אויגען-אַרצט פון 4 ביז 7 נאָכמיטאָג

אין וויליאַ-ראָגאָווסקיעגו 2 מאַי

ד. ליבשיצער

אויגען-אַרצט

אַנאַליזע פון אויגען

אין אַלע לאַנדס שפּראַכען

אין אַלע לאַנדס שפּראַכען

אַנאַליזע פון אויגען

ד. ליבשיצער

אויגען-אַרצט

אַנאַליזע פון אויגען

אין אַלע לאַנדס שפּראַכען

אין אַלע לאַנדס שפּראַכען

אַנאַליזע פון אויגען

Dr. E. Gutman

קינדער-קראַנקהייטען

Gdańska 26, tel. 173-00

נעמט אָן טעגליך אין לאָדז פון 9—11 פריה

Willa Rogowskiego אין וויליאַ-ראָגאָווסקיעגו

מעגליך פון 4.30 ביז 7 נאָכמיטאָג.

כשר | וויכטיג | כשר

נייעס צום זומער-סעזאָן!

ווילט איהר זיין געזונד?

ווילט איהר עסען געשמאַס און פרישע מיטאָגען, פריהשטיקען און אוועגד-ברויטען?

קומט אַלע ווי איינער נור אין דעם גוט-בעקאַנטען, היגיענישען, כשר'ן

באַר „בריסטאָל"

4 פאַלודניאַווע 4

טעל. 151-74.

וואו איהר בעקומט צו יעדער צייט די בעסטע

מיטאָגען פון 50 אָן מיט גלעפליגל

אוועגד-ברויטען אין פאַר-שידענע

פון 90 גר. אָן

פריהשטיקען צו בעקומען פון 7 פריה אָן

קומט און איבערצייגט אייך!

געבעקס פריי! סאָלידע בעדינונג!

כ'שיק אָפּ מיטאָגען צו הויז

אָהן עקסטרא קאָסטען

זאַל פילהאַרמאָניע

נאַרוטאָוויטשע 20

ה. באַרנשטיין

פון בעריהמטען אויבער-קאַנטאָר פון וואַרשאָווער נאַזשיק-סינאַגאָגע

וועלכער וועט אויסהערען דעם רייכען פּראָגראַם מיט זיין פענאָמענאַלען הנלדען-שענגאָר אין נייע חנישע קאָמפּאָזיציעס, פאָלקס-לידער, אָפּערן-אַריעס און 5 שפּראַכען. דער אויבער-קאַנטאָר ה. באַרנשטיין איז דעם לאָדזער ליבהאָבער פון געזאַנג גוט בעקאַנט געוואָרען פון זיינע גרויסע ערפאָלגען אין וואַרשאָווער ראַדיאָ און פילהאַרמאָניע, הי אויך פון גרויסן ערפאָלג אין אייראָפּאַ. ביים קלאַוויר וועט אָקאָמפּאַנירען דער בעיואוסטער וויענער פּראָפ. נ. נאַמירעביל. פרי צו געבען די ליבהאָבער פון געזאַנג זי מצגליכקייט, זענען די פּרייזען צוגעגנגליך פאַר די ברייטע שיכטען פון 75 גר. ביז 3 זל. בילעטען צו בעקומען ביי דער קאַסע פון פילהאַרמאָניע, טערקישע צוקערניע פון א. זעלמאַנאָוויטש פּיעטריקאָווער 12, צוקערניע י. ווייגבערג נאָוואָמיעסקע 30.

די הכנסה איז בעשטימט פאַר דער געזעלשאַפט „בית לחם".

דער פעראיין פאַר יידישע מיטעלשולען

אין לאָדז

מאַכט בעקאַנט, אַז אָנמעלדונגען פון נייע שילער און שילערינס אין גימנאַזיעס פון פעראיין ווערן אָנגענומען אין די קאָנצעסאָריעס:

פון דער ערשטער מענער-גימנאַזיע, מאַגיסטראַצקאַ 21 טעלעפאָן 134-11

פון דער צווייטער מענער-גימנאַזיע, מאַגיסטראַצקאַ 22 טעלעפאָן 134-12

פון דער פרויען-גימנאַזיע, פּיראַמאָוויטשאַ 6. טעל. 127-95

אין די אונטערשטע פאָרבריטונגס-קלאַס אַס ביי דער פרויען-גימנאַזיע, פּיראַמאָוויטשאַ 6, ווערען אָנגענומען קינדער פון ביידע געשלעכטער אין עלטער פון 5½ יאָהר אַן.

דער שכר-למוד אין די נידריגערע קלאַסען

אין בעדייטענד פערקלענערט געוואָרען.

פריזיער-צעד אין לאָדז

לאָדז פּיעטריקאָווער 85

דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט דאָס מיטוואָך דעם 15 יוני 1932 8 אַ זייגער אין אָוונד צום ערשטען שערמין און 9 אַ זייגער אין אָוונד צום צווייטען שערמין קומט פאָר אין אייגענעם לאָקאַל

א אַלגעמיינע פערזאַמלונג

טאָג אָרדנונג: 1) ערעפנונג 2) איבערליינען דעם פּראָטאָקאָל פון דער לעצטער אַלגעמיינע פערזאַמלונג 3) טעטיגקייטס בעריכט 4) קאַסע בעריכט 5) בעכיכט פון דער רעוויזיאָנס-קאָמיסיע 6) בודזשעט אויפ'ן יאָהר 1932 7) צוגאָב וואַהלען פון 3 פערוואַלטונג'ס מיטגלידער 8) אינטערווענץ פאַר בעאַוועלטע שטייער צאָהלער 9) פרייע פאַרשלאָגען. צוליב דער וויכטיגקייט פון דעם חאָג אָרדנונג ווערען אַלע מיטגלידער געבעטען צאָהלרייך און פינקטלין צו ערשיינען.

בעט: אַלע מיטגלידער ווערען געבעטען צו רעגולירען דעם פערלעגענעם מיטגליד'ס בייטראָג ביז צו די פערזאַמלונג, אין געגענסאַל ווען דער חוב וועט איבערשטייגען מעהר ווי פאַר 3 חדשים בייטראָג פערלירען די יעניגע דאָס רעכט איינטיילצונעמען אין די פערזאַמלונג.

די פערוואַלטונג פון פריזיער-צעד אין לאָדז

ס'ווערט געזוכט

2 אדער 3 שטובען

פון פלאַץ-וואַלנאַשטשי ביז צום באַלוטער-מאַרק.

אָפּערטען אָפּצוגעבען אין אַדמין. אונטער „Doktór med."

די לייטונג

פון ערשטע אָרטאָדאָקסישע לעהר-אַנשטאַלטן

„דרכי-נעם"

פון **גרשון אלי' ליסס** אין לאָדז

ערשטער „דרכי-נעם" קילינסקי 50, טעל. 26-215

צווייטער „דרכי-נעם" אל. 1 מאַי 20, טעל. 43-200

מאַכט בעקאַנט, אַז עס ווערען אָנגענומען איינשרייבונגען פון תלמידים אין אונזערע

פערגרעסערטע לטהר-אַנשטאַלטען אין גן-ילדים'ס

עס ווערט יעצט אויך פערגרעסערט און פאָרברייטערט

די מתיבתא לתלמוד והוראה

ביי דער מיטווירקונג פון בעוואוסטע בעלי-הוראה גלייכצייטיג זענען מיר מוזיע, אַז

די 8-קלאַסיגע גימנאַזיאַל-קורסען

קאָנצעסיאָנירט דורכ'ן קוראַטאָריום ווערען יעצט פערגרעסערט און לויט'ן נייעם שול-אוסטאַוו וועלען זיין טעטיג זי גימנאַזיאַל-קלאַסען III. IV. V. VI און VII אונטער דער לייטונג און ביי דער מיטאַרבייט פון בעקאַנטע גימנאַזיאַל-פּראָפעסאָרען,

אויך מאַכען מיר בעקאַנט, אַז דער

פענסיאָן

פאַר תלמידים פון דער פרעמד ווערט רעאָרגאַניזירט און וועט זיין אין אַ ספּעציעלען לאָקאַל אונטער דער לייטונג פון אַ אָנגאַזשירטען סאָכמאַן-ספּעציאַליסט.

בעמערקונג: מיט גרויס פרייד זענען מיר מודיע די גלעטערן, אַז צום נייעם שול-יאָהר ווערען די **מתיבתא לתלמוד והוראה און די 8-קל. גימנאַזיאַל-קורסען** איבערגעטראָגען אין אַ ניי ספּעציעל איינגעריכטעט לאָקאַל.

איינשרייבונגען ווערען אָנגענומען טעגליך פון 9—1 און 4—7 נ. מ. און אויף די 8-קלאַסיגע גימנאַזיאַל-קורסען טעגליך פון 4—8 אָוונד.

די עקזאַמענס הויבען זיך אָן ב"ג אייר (28 מאַי ה.'.)

די לייטונג.

פּרילעזן ווערט נישט געהאַלטן פון אינפלאַציע

גרויסע רעדע פון וויצע-פּרעמיער זאַוואַדזקי

מענער פון אַמעריקאַנער בירגערינס קאַנען פריי פאָהרען קיין אַמעריקאַ

וואַרשע (טעלעפּאָנוש) אויף דער נעלטזער פּלעגער-זיצונג פון דער אַנדער-קאָנפערענץ האָט גענומען אַ וואָרט דער וויצע-פּרעמיער זאַוואַדזקי, וועלכער האָט אַרומגערעדט דעם אַלגעמיינעם סיכּון, וואָס דאָס זון בעזגערעם שווער אָפּגערופן אויף דער לאַנדווירטשאַפט. אַרויסרעדנדיק די מעלען, וואָס געען לגרערן די לאַגע, האָט דער פּרעמיער אָנגעזען קורץ פל אויף דער פּערקלענע-רונג פון דיפּ פּראָדוקציע - קאָסטן און די מרוזען-רעדוקציע.

דאָס קאָן אָבער דערגרייכט ווערן דורך 3 וועגן: 1) דעוואַלואַציע, 2) פער-מינדערונג פון אַרבעטלאָזיקייט, 3) פערקלענערונג פון דער אַנגעלאָזענער מאָנעטאַרער מאַסע. אויף דעם וועט אָבער פּוילען נישט נעהן, ווייל דאָס וועט נורם זון, אַז אַלע אָפּמאַכען זאָלען געשלאָסען ווערען אויף פּרעמיע וואַ-לוטעס, אויף וועלכע די מלכות קען שוין קיין אינפלוס נישט האָבען. מיר דער-קען דערויבער אויסווערלען דעם 3 אין שווערסטען וועג, אָבער דערפאַר דער ווירקונגספאַלסטער: אַרבעטלאָזיקייט און בשותפות'דיקע אָנשטרענגונגען פון די אַלע פּראָדוקטערעסן, וואָס וועלען אין זומער קאַרף קענען רעכנען אויף דער פּאַלסטער אינטערשטיצונג פון דער רע-גירונג.

מענער פון אַמעריקאַנער בירגערינס קענען פריי פאָהרען קיין אַמעריקאַ

וואַשינגטאָן, 11 יוני (יטא) דער סענאַט האָט אָנגענומען דעם בוילן פון סענ. דיקשטיין, לויט וועלכן אַלע מענער פון אַמעריקאַנער בירגערינס אינאַפּהענגיג פון זייערע חתונה אין פאָרגעניטן, זאָלען צוגעלאָזט ווערען אין לאַנד אייכער דער קוואָטע.

רעזולטאַט פון די שטאַט-ראַט-וואַלן אין תל-אביב

תל-אביב, 11 יוני (יטא) דער רע-זולטאַט פון די וואַהלען צום שטאַט-ראַט אין תל-אביב און פאָלגענדער: תּהדרות העובדים — 5 מאַנדאַטען, רעזשנהאָף גרופּע — 3 מאַנדאַטען, פּוי-לישע יוראָן — 2 מאַנדאַטען, צו און מאַנדאַט טהאָבען בעקיטען: רויז-אוטכנ-טוכער, ספרדים, מזרחי, רעוויזיאָנים-טען און קלוגן הענדלער. דער שטאַט-ראַט וועט טאַיצט נאָר צעהלען 15 ראַטסמענער.

15 יאָהר תּפיסה פאַר ערמאָרדען 20 חלוצים

ירושלים, 11 יוני (יטא) דער אָר-מיל געגען די צוויי אַראַבער, וואָס זע-נען בעשולדיק מגעוואָרען און ערמאָר-דען די חלוצים שמאָהל און זהר און פאָלגענדער: אַיין אָנגעקלאָגטער און פּלעגערן דעם ווערט פון גלער. אויף דעם וועט אָבער פּוילען נישט נעהן, ווייל דאָס וועט נורם זון, אַז אַלע אָפּמאַכען זאָלען געשלאָסען ווערען אויף פּרעמיע וואַ-לוטעס, אויף וועלכע די מלכות קען שוין קיין אינפלוס נישט האָבען. מיר דער-קען דערויבער אויסווערלען דעם 3 אין שווערסטען וועג, אָבער דערפאַר דער ווירקונגספאַלסטער: אַרבעטלאָזיקייט און בשותפות'דיקע אָנשטרענגונגען פון די אַלע פּראָדוקטערעסן, וואָס וועלען אין זומער קאַרף קענען רעכנען אויף דער פּאַלסטער אינטערשטיצונג פון דער רע-גירונג.

סטאַלינדאַרף און פאַלינינדאַרף

מאָסקווא. (יטא) אין נייוולאָטע-פּאַל אין געפעגנט געוואָרען אַ צוזאַמענ-פאָהר פון דעלעגאַטען פון די יידישע ראַיאָנען אויף אויקראַאינאַ און קרים. די פאָרשטעהער פון סטאַלינגראַדער ראַ-יאָן האָבען ערקלערט, אַז פרי אינצו-האַלטען דעם יידישע לאַראַסטער פון

היינט גרויסע גאַרטען-פערוויילונג

לטובת „לינת הצדק" אין העלענאָוו

די נאַכט-פאַנאַטאָוויע פון „לינת הצדק" אָרגענט הייגט אין אַ גראַנדיעזע גאַרטען-פערוויילונג. „לינת הצדק" שעפּט אויהר דאָנסה דער עיקר פון די אומפּרע-זיעס, וואָס ווערען אינגעאָרדענט אינ-נע מאָל אין יאָהר.

אויף דער הייגטיגער גרויסער גאַ-רטען-פערוויילונג אין העלענאָוו לעגט די פערוואַלטונג פון „לינת הצדק" ווי-לם. אין אין אויהר ערפאָלג און אָפּ-הענגיג די וויטעריע עקו-סטענע פון דער צוי וויכטיגער פאַר אַלע שכנים פון דער בעפעלקערונג אונסטוטיציע.

די פערוואַלטונג האָט זיך די מיה גע-נעבען, אַז די גאַרטען-פערוויילונג זאָל אויספאַלען שיהר אינטעראָאַנט. צו דעם ציעל האָט זי ספּעציעל אַנגעשטעלט דאָס

ל אַראַטאַרעז צו'מקל'ז דעם הויזהירט

צוליב אַ חשד, אַז ער האָט זיי גע'מסר'ט

(§) אויף זגערזשער 49 האָט מען [illegible] קאָמוניסטישער טעמפּעראַטור. מיל לאָקאַ-מאָרען האָבען חשד געוועזן, אַז דאָס האָט זיי גע'מסר'ט דער הויז-ווירט לבע-צקי. פרי זיך נוקם צו זיין אָן אויהם, האָבען זיי אַרויסגערופען פון בריף אַ גרויסען שטיין און אַרייגגעוואָרפען אין פענסטער פון לובעצקי'ס וואוינונג. גראָר איז דורכגעגאַנגען די 80-יעהריגע שפּרה שמיעמאַנסקאַ און דער שטיין האָט אויך לובעצקי'ס פרוי. פאַר שרעק האָט זי בע-קומען אַ גערוועזן-אַנפאַל. וועהנענדיק דאָס, האָט דער 11-יעהריגער יצחק לובעצקי אָנגעהויבען חלש'ן.

באַאַמטאָוויע האָט אַלעמען אָפּעמע-טערט און די פערוואַנגרעטע דאַזשורט די וואַגרען.

טעאַטער „סקאַלאַ"

שרודמיעסקאַ 15

שבת, דעם 18-טען יוני ה. י.

קומט פאָר אַ העכסט-אינטערעסאַנטער און סענסאַצ. רעפּעראָאַר פון

רעד. לאַזאַר קאַהאַן

אויף דאָס טעמאַ:

„וואָס אַ נישמ-ציוניסט זעהט אין ארץ-ישראל"

(איינדרוקען פון אַ אייגע איבער פּאַלעסטינאַ).

די טעזיסען:

די שעהנקייט פון לאַנד; די שטעדט און די קאָלאָניעס; דער אַל-טער און דער נייער ישוב; דאָס קאָמונאַ-לעבען אין די קבוצות; ווי זעהט אויס דאָס פאַמיליען-לעבען אין די קבוצות; די אַלטע און די נייע קאָלאָניעס; ווער האָט געבויט די שטעדט אין א"י; די ראָלע פון די לאָדזער יידען ביים בויען די אינדוסטריע און דעם האַנדעל אין פּאַלעסטינאַ; די אַראַבער און דער יידישער ישוב; קולטור און די שפּראַכען-פראַגע; פּרומקייט און פריידענ-קערישקייט; ווער קאָן זיך איינגערדענען אין ארץ-ישראל.

בילעטען פון 50 גר. אָן שוין צו בעקומען.

אַנטיסעמיטישע אַנפאַלן אויף דער ווינער טעכנישער הויכשול

ווין (יטא) אויף דער טעכנישער הויכשול אין ווין זענען אויסגעבראָ-כען אַנטיסעמיטישע אונרוהען. די האָ-קענקרייץ-סטודענטען האָבען זיך גע-ווערפען אויף די סאָציאַליסטישע און יידישע סטודענטען און זיי געגומען שלאָגען. דער רעקטאָר האָט געגומען אונטער זיין שוץ די יידישע סטודענטען און זיי אַרויסבעגלייט פון דער הויכ-שול ביז צום טויער, ווען ער האָט זיי פערלאָזען, זענען זיי ווידער בעפאַלען געוואָרען דורך די אַנטיסעמיטען. די פּאָליציי האָט געמוזט עשליכע מאָל אינטערווענירען. ערשט צו מיטאָג אי-נגעלונגען צוריקצושטעלען די רוה.

טראַמוויי-„אַפּעראַציעס"

(§) אויפ'ן טראַמוויי נומער 1 האָט מען ביי איזידאָר קירשטיין אַרויסגע-גנבט אַ פּאַרטפּעל מיט איינינע צענדליג זל. אין באַנקנאָטען. אויפ'ן טראַמוויי נומער 10 האָט מען אַרויסגע'גנבט אַ פּאַרטפּעל מיט 500 זל. מזומן און וועק-סלען ביי קלעמענס דרעזניק.

דינסט שטאַרבט פלוצלונג

(§) אין דער וואוינונג פון איהרע בעל-בתים אויף קולונסקאַ 243 אין פּלוצ-לינג אַוועקגעפאַלען די 20-יעהריגע הע-לענאַ שולץ. פאַר'ן אָנקומען פון פּאַנאָ-מאַוויע אין זי געשטאָרבען פון אַ האַרץ-שלאָג.

קוזינסע פון ציגיינער „סעניג" בענג'עט איהר טאַטען

(§) אויף לומאַנאָווסקאַ 42 שטעהט זיט אונונגע מיט אַ צוגענעגאָבען, צוויי שען וועלען עס געפינט זיך אויף דער קיזין פון די ציגיינער-קעניג מוקע נעל-מען, בעת קוקען און נעמען און נאָס, האָ טוען 13-יעהרינע מאַלמע ציגענגמען 2 נאָלדענע 20 דאָלאַרדיגע מטבעות און נעלם געוואָרען.

אויף אַ פרעמד פעלד...

(§) דער 71-יעהריגער מאַרעלע דומ-קאָווסקי פון דאָרף קאָזשעניוב און געל-מען אַרויס פאַשען זענגבק מות, וועלכע זענען זי דפערקראָלען אויפ'ן שלנישען פעלד פון אַנדרעשעי שומנסקי. דער לעצטער און דערפון אַזוי אויפגעפראַלט געוואָרען, אַז ער האָט דעם אַלטען דומ-קאָווסקי'ן געגעבען אונגעגע שמוים מיט די פיס, אַז בין יעגעם און צופאַלען געוואָרען דרעי זשעבערעס. און אַ האָפ-נגגנסלאָזען צושטאַנד און ער אָפּגעפורט געוואָרען און שפּומאָל. שומנסקי און אַרעסטירט.

אַ צימער

מיט צוויי פענסטער פאַר אַ אונפער-הייראַטע אָדער פאַר אַ יונג פאַר-פאַלק פון זאַפאַרט אַיבערצוגעבען.

צו ערפאָהרען אין אָדם. אונטער "B".

גרויסער ערפאָלג פון לאָדזער יוריסטען

ווי מיר האָבען שוין בשעתו מודיע מוזלם, האָבען די לאָדזער יוריסטען ד"ר א. אַקערבערג און דער רעכטער פון לאָ-זער קרעדיט-גענעלס יעזשי שרעטער פעד-פאַסט און אַרויסגעגעבען אַ גרויס בוך א. נ. „קאָרעקט פון צוחילו-פּראַצעדור" (קאָרעקט פּאָסטמאָדאָרנע צוחילנעגע) וואָס פערענטהייטלעכט די געזעצען פאַר אַלע מיל-געבוטען פון פּוילען.

ווי מיר דערוויסען זיך אויצט, האָט דאָס יוסטיצמיניסטעריום, אָנערקענט דיי דאָס הויכען ווערט פון דאָזיגען ווערק, אָפּגעקויפט אַ פּערסיטעלען סכום עק-זעמפּלאַרען פון דאָזיגען קאָרעקט פאַר-געפּרויט פון העלפטען נערעלט, פאַר'ן העלפטען מרובגאַל, און אויך פאַר אַלע אַפּעלאַציע-קרייזן, און שטאָט-גערעכטס און פּוילען.

דאָס אין אַ גרויסער ערפאָלג פאַר דיי מחברים, ווייל דורכדעם האָט דער קאָ-דעקס בעקומען אַ לאַראַקטער פון אַנ-אַטלעכער אויסגאַבע.

טעאַטער און קונסט

„וואָס אַ מויד קען"

אין פילהאַרמאָניע

נעכטן און אין פילהאַרמאָניע אויפ-געפירט געוואָרען דורך זונלער'ס פרופ-אַ גאַנץ נייע פּרעמיערע „וואָס אַ מויד קען", כיזיקאַלישע קאָמעדיע מיט פיל נומערן געזאַנג און מוזיק, וועלכע האָט זיך אויסגענומען בייס פּופּלוס. דיריגירט ווערט די זעלבע פּרעמיערע אויפגעגע-חיר'ט.

ארעסטירט אַ געפערליכע באַנדיט

דעם חברה-מאַן דראַהט מוים-שטראָף

אין די לעצטע טעג זענען אויסגע-פ'הרט געוואָרען אַנגעגע רויב-אָנפאַלען אין בושעוישער קרעזן. די פאָלעצ'ע האָט אין אַ וואַלבאַזשער רעסטאָראַן אַרעס-טירט דעם 28 יעהרינען יאַנעלע יוזעף, בי וועמען מ'האָט געפונען דעם זעגער, וואָס ער האָט צוגענומען בעת'ן אָנפאַל אויפ'ן סוחר קופּמאַן. יאַנעלע האָט זיך מודה געווען אין בעגעהן אַנגעגע רויב-אָנפאַלען. איהם דראָהט אַ שנעל-גערעכט.

אַרעסטירט אַ גרויסער ערפאָלג

פון לאָדזער יוריסטען

ווי מיר האָבען שוין בשעתו מודיע מוזלם, האָבען די לאָדזער יוריסטען ד"ר א. אַקערבערג און דער רעכטער פון לאָ-זער קרעדיט-גענעלס יעזשי שרעטער פעד-פאַסט און אַרויסגעגעבען אַ גרויס בוך א. נ. „קאָרעקט פון צוחילו-פּראַצעדור" (קאָרעקט פּאָסטמאָדאָרנע צוחילנעגע) וואָס פערענטהייטלעכט די געזעצען פאַר אַלע מיל-געבוטען פון פּוילען.

דאָס איז אַ גרויסער ערפאָלג פאַר די מחברים, ווייל דורכדעם האָט דער קאָ-דעקס בעקומען אַ לאַראַקטער פון אַנ-אַטלעכער אויסגאַבע.

KONFITURY

קאָלענדאַר פון דער גוטער ווירטין...

זומער

פּאָשאָמקעס, טרוסקאַוועקעס, רויזען, טשערעשניעס, מאַלינעס, אָנגערקעס, שעגגלעך, מאָרעלען, קירשען, מאַכען קאָנפיטירען און זיטע זאַפטען, שטאַרקע דויערהאַפטע און אַ סך.

ס'מוז קלעקען אויף אַ גאַנץ יאָהר. די שפּייז-שאַנק, ליידיגע פלאַשקעס און פלאַשען ווערטען.

מיר דערמאָנען: עס געהט דער סעזאָן פון פרעגלען קאָנפיטירען, זאַפטען, קאָמפּאָטען, מאַרמעלאַדעס-מ'דאַרף זיך דערצו בעצייטענס צוגרייטען.

אויסערגעוועהנליכע בילינע ביכלעך און מאַרשריפטען אין אַלע בוכהאַנדלונגען.

מענער פון אַמעריקאַנער בירגערינס קאָנען פריי פאָהרען קיין אַמעריקאַ

8-ונג לאָדזער! פאַר'ן אַרויספאָרן אויף אורלויב בעט איך פערזען זיך אין אַ גליקליך לאָס פון דער גליקליכער קאָלעקטור

Samuel Weinberg

— אינהאָבער: — S. WEINBERG i S. KASMAN

58 פיעטריקאָווער 58, קיין פּיליע בעזיצען מיר נישט.

דאָס הויפּט-געוויינס 1.000.000 זל. — די ציהונג דעם 16. און 17. יוני.

ווירטשאַפטס-קאָמיטעט פאַר ארץ-ישראל אין אַמעריקאַ

ניו-יאָרק, 11 יוני (יטא) דאָ האָט זיך געבילדעט אַ ווירטשאַפטס-קאָמי-טעט פאַר ארץ ישראל. אַלס עהרען-פּרעז-זידענט פון דער טאָגעס-אָרדענונג אויפגעקומען אַ פּאָליטיש-עקאָנאָמישער פּלאַן פון דר. אַ. ווייסמאַן.

אַש-אורנע פון לעאָפּאָלד גרינבערג

דער, סוי „דזשואיש קראָניקל", געפּראַכט צו כבודה אין א"י

ירושלים (יט"א) אין דער קאָ-לאָניע דגניה און פערדרוגט געוואָרען דאָס עקסטעלע אַש פון פערדעטסטן קעפּער פון לעאָפּאָלד גרינבערג, דאָס אין גאַיסטער ב. ג. פּרעזידענט שזיהרען-אַש פון „דזשואיש קראָ-ניקל" בעת דער בעגרעבעניש פון דער אַלטער זעקוטוטע פון דער יידישער „אַנגעל" אין ירושלים ד"ר חיים אַרלאָזאָרעף.

דאָס פרייסישע געריכט גיט צו מיט

(§) [illegible] דער בעגרלעגער גע-רוכט האָט עטליכע טעג נאָך די אַנטי-סעמיטישע פּעבראַר-אונרוהען אויף דער בעגרלינער אונוועזרזיטעט פּער'משפּט זי-בען נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישע סטודענ-טען צו תּפיסה-שטראָף פון 4 ביז 6 חדשים.

אויצט האָט דעם אַפּעלאַציע-פּראָצעס פון די סטודענטען בעטראַכט דאָס פּרע-סידשע לאַנד-געריכט, וואָס האָט אַנגעוויזט דעם פריהערדיגען אורטייל, בעשטראָ-פט דעם פּעגרלעגער גע-רוכט אַ אַנגעם פון די אַנטיסעמיטען צו בעצאָהלען 150 מאַרק, אַ צווייטען — צו 50 מאַרק געלד-שטראָף און בעפרייענדיג די אויבערינע.

די דעמאָקראַטישע פּרעסע שרייבט, אַז דורך זיין אורטייל האָט דאָס פּרייסישע לאַנד-געריכט גענעבען פאַקטיש די אַנ-טיסעמיטען אַ'אָנצוהערענוש, אַז זיי מע-גען רוהיג אָרגאַניזירען פּרישע אַנטי-יידישע אונרוהען אויף דער אונוועזרזי-טעט.

יודען זענען שולדיג, וואָס מען דעפּאָרטירט

חברונ'ער אַראַבער פון עגיפּטען

קלאָגט זיך דער אָרגאַן פון ירושלימער הויפּט-מופּטי

ירושלים. (יטא) „אל דזשאַמעאַ אל אַראַביאַ", דער אָרגאַן פון ירושלים'ער הויפּט-מופּטי, בעקלאָגט זיך, אַז טאָג-טעגליך ווערען פון עגיפּטען דעפּאָרטירט קינד א"י אונטער אַ פּאָליצעי-עסקאָרט אַראַבער פון חברון. בין אויצט זאָלען שוין אויף דעם אופן האָבען אַרויסגע-ווישען געוואָרען פון עגיפּטען אַ'ערך 200 חברונ'ער אַראַבער.

דער קאָרעספּאָנדענט פון „אל דזשאַ-מעאַ" ווייסט צו דערצעהלען, אַז הונדערט דער דאָזיגער מאַסען-דעפּאָרטאַציע פון חברונ'ער אַראַבער פון עגיפּטען דערף מען זוכען די אינפלוסען, וואָס יודען האָבען אויף דער עגיפּטישער רעגירונג. אויב עס זאָל אַזוי ווייטער געהען, דער-צעהלט דער קאָרעספּאָנדענט, וועט אינ-גולען אין עגיפּטען נישט פערבלייבען קיין אינ אַראַבער פון חברון.

קאַלומנאַ

פּענסיאָנאַט יאַקובאָוויטש

מרים אַרלעסקאַ

Five o'clock

היינט זונטאָג פון 6—8

ספּרד'ישער יוד געפונען געוואָרען אַ טויטער ביי אַנ'אַראַביש דאָרף

ירושלים, 11 יוני (יטא) דער ספּרד'ישער יוד יוסף לעוי, וועלכער איז פערשוואונדען געוואָרען מיט 2 וואָכען צוריק, איז געפונען געוואָרען אַ טויטער נעבען אַנ'אַראַביש דאָרף.

„פאַמיליען-בלעטער"

3-טער נומער

מיט אַ רייכען אינהאַלט — און שעהנע אילוסטראַציעס

ערשינען

דער שורנאַל איז צום פערקויף אין אַלע צייטונגס-קיאָסקען.

פריין פון אַ נומער 25 גראָשען

Sensacja księgarska.

Dr. Armand Akerberg

„Talmud, bolszewjzm i Projekt polskiego prawa małżeńskiego"

Cena zł. 4.60

DO NABYCIA W KSIĘGARNIACH

SKŁADY GŁÓWNE: Dom Książki Polskiej, Warszawa, Pl. 3-ch Krzyży 8; F. Hoesick, Warszawa, Senatorska 22; K. Neumiller, Łódź, Piotrkowska 61.

Adwokat JAKUB APT

Kancelarję swoją przeniósł na ul. Piotrkowską 64 front II piętro.

Telefony: 102-62 i 108-82.

Dr. Ludwik Falk

הויט און געשלעכט-קראַנקהייטען

נאַוראַט 7, טעל. 128-07

נעמט אָן פון 10-12 מיטאָג און פון 5-7 אָוונט.

ראַצענט

Dr. med. Adolf Falkowski

Dyrektor „Kochanówka"

נערוועז- און פסיכישע קראַנקהייטען

נעהמט אָן פיעטריקאָווער 64. וואוינונג 4 יעדען מאָנטאָג, מיטוואָך און פרייטאָג פון 4—6

טעלעפאָן 102-62 אין לאָדז.

נאַניז לאַדז

האָט געמאַכט אַ רוש מיט די

רעשטען

נאָוואָמיעסקאַ 5 נראַנט 2 שטאָק

די נייעסטע מאָדערנסטע הערען- און דאַמען-שטאָפען פון די בעסטע קוואַליטעטען מיט 30% בילינער. קומט און איבערצייגט אייך! וואָר לאָזט אייך נישט פערפיהרען, געדענקט גוט דעם אַדרעס:

נאָר 2 שטאָק פראָנט ביי שטשענשליוי.

Dr. med. H. Różaner

ספּעציאַליסט פון הויט- און מענערישע קראַנקהייטען

מענער-שוועכע און קינדערלאָזיגקייט

נאַרוטאָוויטשאַ 9, טעל. 128-98

נעמט אָן פון 8-10, 4-8 אָוו. זונטאָג פון 9-10 פריה

מאַשין-מצות

ווערט געבאַקען אַלע טאָג, פרישע און דינע ווי אויך מצה-מעהל, אייער-פערפעל און סוכאַרקעס לויט קאַרלסבאַדער סיסטעם. מיר עמפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט-געקאָנטע און פריש געבעסטע פון אונזער

איבעראַל-בעוואוסטע צוקערנייע

נ. ווייַנבערג

38 פיעטריקאָווער 38

טעל. 113-82

מיר גיבען אַרויס טענליך פריהשטיק, יאַרסקע כיטאָנען און אָוונד-ברויטען.

Dr. med. W. Eychner

צאָהנשער אין פרוען-אַרצט

וואוינט איצט

נעגעלניאַנא 4 (נעבען קינאָ „טשאַרי"). טעל. 134-72

נעמט אָן פון 2.30 ביז 4 און פון 7 ביז 8 אָוונד

פאר דער גרויסער קאנפערענץ אין לאזאן

מאקדאנאלד קאנפערירט מיט העריא'ן אין פאריז

מאקדאנאלד, העריא, פאן פאפעז און מיג. זאלעסקי פאהרען קיין לאזאן

כראנסוא פאנסעט

פראנצויזישער באטשאפטער אין בערלין ווערט באשטימט אלס געזעראל-סעקרעטאר אין פראנצ. אויסערן-מיניסטעריום

מיג. זאלעסקי שויז אפגעפאהרעז קיין גענף און לאזאן

וואַרשא (טעלעפאנוש) הייגט גאכט. גענף פון גענף יעם כ"ג זאלעסקי אפ-פאהרען קען לאזאן און טוג. זאלעסקי אפגעפאהרען קען

סאציאל-דעמאקראטען פארערן אויצולעזען די קאמוניסטישע פארטיי אין דייטשלאנד

בערלין (ספ.) דער סאציאלדעמאקראטישער „אנגריף" ברענגט אן'ארטיקעל, אז אין לובקנעכט'ס הויז געפונען זיך א קאטונגסמוישע צענטראלע, וועלכע דאט ארגאנזירט אגאנצע רייה מארדען, אנפאלען און אנגרויפען אויף עפענטליכע פערזאמלונגען. די צייטונג פארערט אויפ צולעזען די קאמוניסטישע פארטיי און דייטשלאנד און צו ארעסטירען אויך אנדערע אנפירער. מיט שייכות מיט די דאזיגע רעוועלאציעס און די בערלינער פאליצי צו צענטראליזירן רעוויזיעס אין אן'אויספארשונג.

שארפער ארויסטריט געגען די פאפעז-רעגירונג

בערלין (ספ.) די בייערישע בארטיי האט אנגעהויבען מיט א גרויסען מיטינג און מונכען, און וועלכען ס'האבען זיך בעטייליגט די מיניסטערען פון דער בייערישער רעגירונג. דעם. שעפער האט געהאלטען א שארפע רעדע גענען דער פאפען-רעגירונג. פרעו. הינדענבורג פערשטעהט א פנים נישט, האט געזאגט דער רעדנער, אז ס'האט אזדם אויסגעקלעבען אלס פרעזידענט פרי צו פערהינדערן דייטשלאנד פון אן-גערלינע קאמפען. די 19 מיליאן שטימען, וואס זענען אפגעגעבען געוואָרען גאנגען פון גענער יעם כ"ג זאלעסקי אפ-פאהרען קען לאזאן.

בעזוך פון בעלגישען קעניג אין לאנדאן

דער בעזוך אין ציזאמענהאנג מיט דער קאנפערענץ אין לאזאן. דער בעלגישער קעניג זאל געווינען עוגלאנד'ס אינטערשטיצונג פאר בעלגיענס פאליטיק.

פאן פאפעז פאהרט דינסטאג קיין לאזאן

בערלין (ספ.) די דייטשע רעגירונג האט אויף אזהר לעצטער זיצונג בעשטימט דעם צוזאמענשטעל פון דער דעלעגאציע קען לאזאן. בראש פון דער דייטשער דעלעגאציע פאהרט אפ פון בערלין דינסטאג.

עקספאזע פון העריא'ז וועגן פראנק-רייכ'ס אויסערן-פאליטיק

בערלין (ספ.) אויף דער לעצטער זיצונג פון מיניסטערען-קאבינעט און ארומגערעדט געווארען דער ענין פון דער לאזאנער קאנפערענץ און פון דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ, וועלכע בעגינט איהרע ארבייטען. פרעמיער העריא האט דערבייגעהאלטען אן'עקספאזע וועגן דער אויסערן-פאליטיק און מצח דער שטעלונג גגען דער פראנצויזישער דעלעגאציע אויף די בודע קאנפערענצען. העריא האט גלייכצייטיג אונטערגעשריבען, אז דער וויזיט פון כאקראינאלד'ן אין פאריז האט דעם צוועק אז פער אויטהענטיצירן די שטעלונג פון ענגלאנד און פראנקרייך בנוגע די הויפט-פראבלעמען, וואס שטעהן אויף דער טאגס-אָרדנונג פון די קאנפערענצען, אין לאזאן. ביי סוף זענען פערשטאנען געווארען די דעלעגאציעס פון פראנקרייך און דער לאזאנער קאנפערענץ בראש פון די בודע דעלעגאציעס פון העריא.

• • •

לאנדאן (ספ.) „דיילי טעלעגראף" שרייבט, אז העריא און מסכים אויף דעם ענגלישען פארשלאג צו אנגלוירען די חובות פון די רעפאראציעס אויב אמעריקא זאל מסכים זיין זיך אפצוזאגען פון די מלחמה-חובות, אדער וועגנסטענס, אז ענגלאנד זאל מסכים זיין צו טעלען אמעריק אצוזאמען מיט די איבריגע לויבות, אז צוליב דעם, וואס דייטשלאנד צאהלט נישט איהרע חובות, וועלען זיי נישט צאהלען אמעריקא זייערע חובות.

העריא אין פארלאמענט

האלט זיין פראגראם-רעדע.

פאריז ((ספ.) הייגט און אנגעהויבען פון לאנדאן דער ענגלישער בריעף-מיניסטער מאקדאנאלד. דער ענגלישער פרעמיער האט אפגעשאלטען א לענגערע קאנפערענץ מיט הער א'. מאר גען זאל די קאנפערענץ פארשטעלט ווערען.

פאריז (ספ.) ד. פראנקלין שטעלט כ"ד איים גרויסע ספקות, צי ציווישען העריא'ן און מאקדאנאל'ן זיעט סיכ'ן צו א וועלכער עס און פערשטענדיגונג, מאכט די חלוקי-דעות בנוגע דער רעפעראציע-פראגע און בנוגע דער ענטוואפנונג זענען צווישען ענגלאנד און פראנקרייך געוואלדיג גרויס. דערביי נייבען אנגעגעבען צייטונגען צו, אז מאקדאנאלד'ס כוכב פון לאנדאן שוין מ.ב. א פער טוגען פלאגען, וועלכע ער האט אויסגעפארדערט אין הספס מיט'ן דייטשען אויסערן-מיניסטער פון גוידעט. פראנקרייך וועט זיכער נישט קענען מסכים זיין אויף דער פלאן.

מ'זוויזיז איבערצייגטע מיניסטיזען

אזוי ערקלערט דער אינערן-מיניסטער פון פאפענס רעגירונג

בערלין, (ספ.) דער אינערן-מיניסטער פון דער נייער דייטשער רעגירונג פון נאציל האט געהאלטען א רעדע וועגען די פלעגער פון דער נייער דייטשער רעגירונג:

די דייטשע קאנסטיטוציע, וואס איז אויסגעצייכנט געווארען אין ווייטער — האט ער געזאגט — נויטיגט זיך אין ווייטערע ווייל אבער אנטשרעקונגען, אז די קלאגען וועגען ענדערונג די קאנסטיטוציע אין זין פון אויסשאלטען די מאנארכיע זענען אינגעגרינדעט. אמת, ער פערזיכערט אז דער גאנצער איצטיגער קאבינעט האלטען די מאנארכיע פאר די בעסטע מליצה-פארם אין דייטשלאנד. מיר זענען אויפרעכטיגט מאנארכיסטען און אנערקענען די דייטשע קיסרים און קענינען פאר'ן דייטשען פאלק, אבער די פראגע וועגען דער מליצה-פארם, א רעפעליך ארער מאנארכיע, איז איצט נישט אקטועל. ווייטער האט נאיל געזאגט, אז בקרוב וועלען ארויסגעגעבען ווערען א רייה גייע אין זיכערקייט.

9 מיליאן 924 טויזענד איינוואוינער יז פוילען געהערן צו די נאצ. מינד.

וואַרשא, (טעלעפאנוש). ס'זענען שוין פערעפענטליכט געווארען די אלגעמיינע ציפערן פון דער פאלקס-צעהלונג, וועלכע איז אדורכגעפיהרט געווארען אין פוילען. לויט די דאזיגע ציפערן צעהלט פוילען 32 מיליאן, 132 טויזענד 936 אינוואוינער. איבער 22 מיליאן (69,1 פראצ.) האבען אנגעגעבען פוילישע אלס זייער מוטער-שפראך. די אינדוסטריע-פראצ. 30,9 פראצ. נעהערען, אלזא, זיכער צו די נאציאנאלע מינדערהייטען. לויט דעם דאזיגען חשבון פערמאגט פוילען 9 מיליאן 924 טויזענד 860 אינוואוינער, וואס געהערען צו די נאציאנאלע מינדערהייטען. מיר מוזען אבער גערעכנען, אז דאס זאגט די אפיציעלע סטאטיסטיק, וועלכע נעמט אן אלע, וואס האבען אנגעגעבען פוילישע אלס מוטער-שפראך פאר אנגעהעריגע צו דער פוילישער נאציאנאליטעט. היות אבער מיר ווייסען, אז צעהנדלינגער טויזענדער יודען און אויך דייטשען האבען אנגעגעבען פוילישע אלס מוטער-שפראך, הגם זיי פערעלגען זיך צו זייער נאציאנאליטעט אין קלאר, אז די צאהל אינוואוינער אין פוילען, וואס געהערען צו די נאציאנאלע מינדערהייטען איז א סך גרעסער, ווי די אנגעגעבענע אפיציעלע ציפערן.

אין בעסעראביען זאלען דורכגעפיהרט ווערען שנויים אין די אדמיניסטראטיווע ארגאנען

קישינעוו, (יט"א) אין רעזולטאט פון דער דעמיסיע פון יאָרגא-קאבינעט ווערען ערוואַרט שנויים צום בעסערען אין די אדמיניסטראטיווע ארגאנען פון בעסאראביען, פון וועלכע די יודישע בעפעלקערונג האט לעצטענס אזוי שטארק געליטען.

דו: עס ווערט מיטגעטיילט, זאלען אפגעגעבען ווערען די פרעפעקטען פון די גרעניצען פון רומען, סאראקא, ארבב. מיגנא און אקערמאן. אין די דאזיגע קרייזען האט לעצטענס געבישעיעט דער שטארקסטער אדמיניסטראטיווער טעראר געגען דער יודישער בעפעלקערונג. די ענדערונגען זאלען נאך האבען געהאט פארגעשלאגען דער גאך פאר דער גאנצער יארגא-רעגירונג דעמיסיאנירטער מיניסטער פאר בעסאראביען וולאדימיר קריסטי, וועלכער האט מיט א קורצער צייט פאר זיין דעמיסיע געראט דורכגעפיהרט אנ'אויספארשונג וועגען די אדמיניסטראטיווע פערהעלטנישען אין בעסאראביען.

בונד צווישען פוילן און דייטשלאנד געגען ראטען-רוסלאנד

אין דער פראנצויזישער צייטונג „לא רעפובליק" איז געווען עהרענעלטען א סענסאציאנעלער ארטיקעל. וועגען דער פוילישע-דייטשער פאלומיק. די דאזיגע צייטונג טיילט מיט, אז עס איז געקומען צו א פערשטענדיגונג צווישען דער דייטשער רעגירונג פון פאפען און דער פוילישער רעגירונג. די דאזיגע פערשטענדיגונג זאל זיין א בונד געגען ראטען-רוסלאנד. פוילען זאל האבען פלומרישע מסכים געווען אגערעזיקעגען פאמאזשע לטובת דייטשלאנד. דערפאר זאלען דייטשלאנד און פוילען אנהויבען א מלחמה מיט ראטען-רוסלאנד און אפגעהטען גאנץ אויקראינע. פוילען וואלט דאן בעקומען א צוטרוי צום שוואַרצען ים און אויך א צוטרוי צום באלטישען ים דורך פערגעהטען טעמעל.

פון דער פוילישער זייט איז די דאזיגע ידיעה אפגעלייקענט געווארען. ס'ווערט ערקלערט, אז די ידיעה איז אויסגעזוינען פון פינגער.

בעעהרונג פון דר. סיירוס אדלער

צו זיין 30-יעהריגען יובילעאום אלס טהורער פון יורישען טעאלאגישען סעמינאר אין אמעריקא

ניו-יארק, (יט"א) די טעג איז געפייערט געווארען דער 30 יעהריגער יובילעאום פון ד"ר סיירוס אדלער'ס טעטיגקייט אלס פרעזידענט פון דעם יודישען טעאלאגישען סעמינאר.

דער בעל-היובל האט בעקומען א מתנה א באנד מיט 500 אונטערשרופטען פון פון פיהרענדע יודישע פערזענליכקייטען אין אמעריקא, וואס אונטערשרייבען די גרויסע פערדינסטען פון בעל-דויבל פאר דעם יודישען טעאלאגישען סעמינאר. צוו. אנד. געפינען זיך אין דעם באנד אונטערשריפטען פון פעליקס וואַרבורג, וויצע-גובערנאטאר לעווימאן, העסטער ריכטער קארדאזא, אדאלף אקס, פרוי זשטיקאפ שיף, גובערנאטאר אלפרעד סמיט, דר. בוכאנאן, ווירטעמבערג און באדען בי הינדענבורג'ן.

פון די פרעסע-קאמענטאטען איז צו זעהן, אז בערלין געפינט זיך ערב א קאנפליקט צווישען פאפען'ן און דער רעגירונגען פון די דרום-דייטשע לענדער (ווייטערדיגע טעלעגראפישע ידיעות זעה 4. זייט).

ב'זוויז איבערצייגטע מיניסטיזען

אזוי ערקלערט דער אינערן-מיניסטער פון פאפענס רעגירונג

בערלין, (ספ.) דער אינערן-מיניסטער פון דער נייער דייטשער רעגירונג פאן נאציל האט געהאלטען א רעדע וועגען די פלעגער פון דער נייער דייטשער רעגירונג:

די דייטשע קאנסטיטוציע, וואס איז אויסגעצייכנט געווארען אין ווייטער — האט ער געזאגט — נויטיגט זיך אין ווייטערע ווייל אבער אנטשרעקונגען, אז די קלאגען וועגען ענדערונג די קאנסטיטוציע אין זין פון אויסשאלטען די מאנארכיע זענען אינגעגרינדעט. אמת, ער פערזיכערט אז דער גאנצער איצטיגער קאבינעט האלטען די מאנארכיע פאר די בעסטע מליצה-פארם אין דייטשלאנד. מיר זענען אויפרעכטיגט מאנארכיסטען און אנערקענען די דייטשע קיסרים און קענינען פאר'ן דייטשען פאלק, אבער די פראגע וועגען דער מליצה-פארם, א רעפעליך ארער מאנארכיע, איז איצט נישט אקטועל. ווייטער האט נאיל געזאגט, אז בקרוב וועלען ארויסגעגעבען ווערען א רייה גייע אין זיכערקייט.

9 מיליאן 924 טויזענד איינוואוינער יז פוילען געהערן צו די נאצ. מינד.

וואַרשא, (טעלעפאנוש). ס'זענען שוין פערעפענטליכט געווארען די אלגעמיינע ציפערן פון דער פאלקס-צעהלונג, וועלכע איז אדורכגעפיהרט געווארען אין פוילען. לויט די דאזיגע ציפערן צעהלט פוילען 32 מיליאן, 132 טויזענד 936 אינוואוינער. איבער 22 מיליאן (69,1 פראצ.) האבען אנגעגעבען פוילישע אלס זייער מוטער-שפראך. די אינדוסטריע-פראצ. 30,9 פראצ. נעהערען, אלזא, זיכער צו די נאציאנאלע מינדערהייטען. לויט דעם דאזיגען חשבון פערמאגט פוילען 9 מיליאן 924 טויזענד 860 אינוואוינער, וואס געהערען צו די נאציאנאלע מינדערהייטען. מיר מוזען אבער גערעכנען, אז דאס זאגט די אפיציעלע סטאטיסטיק, וועלכע נעמט אן אלע, וואס האבען אנגעגעבען פוילישע אלס מוטער-שפראך פאר אנגעהעריגע צו דער פוילישער נאציאנאליטעט. היות אבער מיר ווייסען, אז צעהנדלינגער טויזענדער יודען און אויך דייטשען האבען אנגעגעבען פוילישע אלס מוטער-שפראך, הגם זיי פערעלגען זיך צו זייער נאציאנאליטעט אין קלאר, אז די צאהל אינוואוינער אין פוילען, וואס געהערען צו די נאציאנאלע מינדערהייטען איז א סך גרעסער, ווי די אנגעגעבענע אפיציעלע ציפערן.

פענסיעס פון דירעקטארען קענען ניט זיין העכער ווי 3000 זל. א חודש

ליקווידירט דער עמיגראציע-אמט.-ס'ווערט געשאפען א זאלץ-מאנאפאל.

וואַרשא, (טעלעפאנוש) אויף דער פרעסטאנ'דיגער זיצונג פון מיניסטערען-ראט זענען אנגענומען געווארען א רייה ווילטיגע בעשלוסען, וואס וועלען ארייגען אין קראפט אויפ'ן יסוד פון דערקרעטען. אין דער ערשטער רייה איז עדלעדיגע געווארען דער ענין וועגען די יו הולכע פענסיעס פון די דירעקטארען און פערשודענע האנדעלס- און אינדוסטריע-אונטערנעהמונגען.

די רעגירונג האט בעשלאסען, אז די אונטערנעהמונגען האבען דאס רעכט צו ליקווידירען דעם עמיגראציע-אמט זייערע אפמאכען מיט די דירעקטארען און מומגלידער פון דער פערוואלטונג, אויב די יעצטע נעהמען בעטיעס, וואס שטייגען ארויבער די סומע פון 3 טויזענד זל. א חודש.

מיט בעוואוסט, געפינען זיך הייגט אין בערלין א סך דירעקטארען, וואס געהערען צו דער מויזענדער זלאטיס א חודש פענסיע. די רעגירונג האט זיך געפונען אין א שווערער לאגע מיט אזוי דעם ענין צו ערלעדיגען אן הספס מיט די פערפלוכטענדע פארשריפטען. פון אנדערן זייט האט די רעגירונג נישט קיין רעכט זיי אויפצוהעבען די פענסיעס פון דער ערשטער זיצונג פון מיניסטערען-ראט זענען געווען בעשלאסען, אז די מעהרהייט פון רייכסטאג'דיגער זיצונג פון מיניסטערען-ראט זענען געווען געווען, אז די מעהרהייט פון רייכסטאג וויל נישט קיין הויטלער-רעגירונג. אויף הויטלער'ס וואונש האט דער דעגבורג פונגאנדערגעלאזט דעם רייכס-טאג. די פארלאמענטען האבען זייערע חסרונות, אבער אפילו דער ערגסטער פארלאמענט איז בעסער, ווי עפעס א קאמארילע, מיר געהן צו די וואהלען מיט דער לאזונג: צוריק אומקעהרען דעם דייטשען פאלק זייגע רעכט! גורער מיט דער קאמארילע!

כאבוי'ישע ארבייטער געגען די היטלעריסטישע באיובכעס

עסען (ספ.) די קאמוניסטישע ארבייטער-פערבאנדען און וועסטפאליען האבען ארויסגעשיקט צום דייטשען אינערן-מיניסטער פון פרייסען, אין וועלכער זייט ווארנען נישט אפצושאפען דעם פערבאט פון די הויטלעריסטישע באיובכעס אונטערשטרייכענדיג, אז דאס וואלט גורם געווען צו פערשטארקען די וואר-קאמפען און דעם הויטלעריסטישען מע-ראר. גלייכצייטיג מעלדען זיי, אז זיי מרעטען צו פערשטארקען זייערע אינגעגע פארטיי-באיובכעס.

דער מעמעל-בראצעס פאר'ז האגער שידס-געריכט

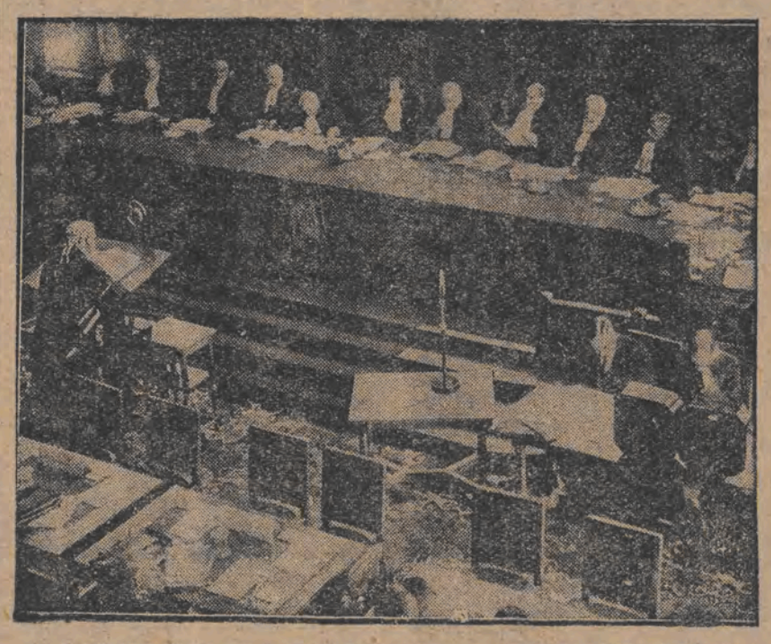

אויפנאמע פון דער ערשטער זיצונג. די פערהאנדלונגען זענען אפגעלעגט געווארען פון מארגען מאנטאג

היינט גרויסע קאנפערענץ ביי הינדענבורג'ן

מיט'ן אנטייל פון די פרעמיערז פון בייערן, וויטעמבערג און באדען

בערלין (ספ.) דער הייגטיגער טאג שטעהט אונטער'ן צייכען פון וויכטיגע פאלומישע געשעהענישען, צווישען וועלכע עס רופען זיך אויפ'ן ערשטען ארט די פראגען, וואס שטעהען און שייכות מיט דער רעדע פון קאנצלער פאן פאפען און דייטשען רייכס-ראט.

אנ'אלגעמיינע פערגינטערעסירונג וואקט ארויס די מארגענדיגע קאנפערענץ פון די פרעמיערען פון בייערן, ווירטעמבערג און באדען בי הינדענבורג'ן.

פון די פרעסע-קאמענטאטען איז צו זעהן, אז בערלין געפינט זיך ערב א קאנפליקט צווישען פאפען'ן און דער רעגירונגען פון די דרום-דייטשע לענדער (ווייטערדיגע טעלעגראפישע ידיעות זעה 4. זייט).

בונד צווישען פוילן און דייטשלאנד געגען ראטען-רוסלאנד

אין דער פראנצויזישער צייטונג „לא רעפובליק" איז געווען עהרענעלטען א סענסאציאנעלער ארטיקעל. וועגען דער פוילישע-דייטשער פאלומיק. די דאזיגע צייטונג טיילט מיט, אז עס איז געקומען צו א פערשטענדיגונג צווישען דער דייטשער רעגירונג פון פאפען און דער פוילישער רעגירונג. די דאזיגע פערשטענדיגונג זאל זיין א בונד געגען ראטען-רוסלאנד. פוילען זאל האבען פלומרישע מסכים געווען אגערעזיקעגען פאמאזשע לטובת דייטשלאנד. דערפאר זאלען דייטשלאנד און פוילען אנהויבען א מלחמה מיט ראטען-רוסלאנד און אפגעהטען גאנץ אויקראינע. פוילען וואלט דאן בעקומען א צוטרוי צום שוואַרצען ים און אויך א צוטרוי צום באלטישען ים דורך פערגעהטען טעמעל.

פון דער פוילישער זייט איז די דאזיגע ידיעה אפגעלייקענט געווארען. ס'ווערט ערקלערט, אז די ידיעה איז אויסגעזוינען פון פינגער.

בעעהרונג פון דר. סיירוס אדלער

צו זיין 30-יעהריגען יובילעאום אלס טהורער פון יורישען טעאלאגישען סעמינאר אין אמעריקא

ניו-יארק, (יט"א) די טעג איז געפייערט געווארען דער 30 יעהריגער יובילעאום פון ד"ר סיירוס אדלער'ס טעטיגקייט אלס פרעזידענט פון דעם יודישען טעאלאגישען סעמינאר.

דער בעל-היובל האט בעקומען א מתנה א באנד מיט 500 אונטערשרופטען פון פון פיהרענדע יודישע פערזענליכקייטען אין אמעריקא, וואס אונטערשרייבען די גרויסע פערדינסטען פון בעל-דויבל פאר דעם יודישען טעאלאגישען סעמינאר. צוו. אנד. געפינען זיך אין דעם באנד אונטערשריפטען פון פעליקס וואַרבורג, וויצע-גובערנאטאר לעווימאן, העסטער ריכטער קארדאזא, אדאלף אקס, פרוי זשטיקאפ שיף, גובערנאטאר אלפרעד סמיט, דר. בוכאנאן, ווירטעמבערג און באדען בי הינדענבורג'ן.

פון די פרעסע-קאמענטאטען איז צו זעהן, אז בערלין געפינט זיך ערב א קאנפליקט צווישען פאפען'ן און דער רעגירונגען פון די דרום-דייטשע לענדער (ווייטערדיגע טעלעגראפישע ידיעות זעה 4. זייט).

ב'זוויז איבערצייגטע מיניסטיזען

אזוי ערקלערט דער אינערן-מיניסטער פון פאפענס רעגירונג

בערלין, (ספ.) דער אינערן-מיניסטער פון דער נייער דייטשער רעגירונג פאן נאציל האט געהאלטען א רעדע וועגען די פלעגער פון דער נייער דייטשער רעגירונג:

די דייטשע קאנסטיטוציע, וואס איז אויסגעצייכנט געווארען אין ווייטער — האט ער געזאגט — נויטיגט זיך אין ווייטערע ווייל אבער אנטשרעקונגען, אז די קלאגען וועגען ענדערונג די קאנסטיטוציע אין זין פון אויסשאלטען די מאנארכיע זענען אינגעגרינדעט. אמת, ער פערזיכערט אז דער גאנצער איצטיגער קאבינעט האלטען די מאנארכיע פאר די בעסטע מליצה-פארם אין דייטשלאנד. מיר זענען אויפרעכטיגט מאנארכיסטען און אנערקענען די דייטשע קיסרים און קענינען פאר'ן דייטשען פאלק, אבער די פראגע וועגען דער מליצה-פארם, א רעפעליך ארער מאנארכיע, איז איצט נישט אקטועל. ווייטער האט נאיל געזאגט, אז בקרוב וועלען ארויסגעגעבען ווערען א רייה גייע אין זיכערקייט.

9 מיליאן 924 טויזענד איינוואוינער יז פוילען געהערן צו די נאצ. מינד.

וואַרשא, (טעלעפאנוש). ס'זענען שוין פערעפענטליכט געווארען די אלגעמיינע ציפערן פון דער פאלקס-צעהלונג, וועלכע איז אדורכגעפיהרט געווארען אין פוילען. לויט די דאזיגע ציפערן צעהלט פוילען 32 מיליאן, 132 טויזענד 936 אינוואוינער. איבער 22 מיליאן (69,1 פראצ.) האבען אנגעגעבען פוילישע אלס זייער מוטער-שפראך. די אינדוסטריע-פראצ. 30,9 פראצ. נעהערען, אלזא, זיכער צו די נאציאנאלע מינדערהייטען. לויט דעם דאזיגען חשבון פערמאגט פוילען 9 מיליאן 924 טויזענד 860 אינוואוינער, וואס געהערען צו די נאציאנאלע מינדערהייטען. מיר מוזען אבער גערעכנען, אז דאס זאגט די אפיציעלע סטאטיסטיק, וועלכע נעמט אן אלע, וואס האבען אנגעגעבען פוילישע אלס מוטער-שפראך פאר אנגעהעריגע צו דער פוילישער נאציאנאליטעט. היות אבער מיר ווייסען, אז צעהנדלינגער טויזענדער יודען און אויך דייטשען האבען אנגעגעבען פוילישע אלס מוטער-שפראך, הגם זיי פערעלגען זיך צו זייער נאציאנאליטעט אין קלאר, אז די צאהל אינוואוינער אין פוילען, וואס געהערען צו די נאציאנאלע מינדערהייטען איז א סך גרעסער, ווי די אנגעגעבענע אפיציעלע ציפערן.

אין בעסעראביען זאלען דורכגעפיהרט ווערען שנויים אין די אדמיניסטראטיווע ארגאנען

קישינעוו, (יט"א) אין רעזולטאט פון דער דעמיסיע פון יאָרגא-קאבינעט ווערען ערוואַרט שנויים צום בעסערען אין די אדמיניסטראטיווע ארגאנען פון בעסאראביען, פון וועלכע די יודישע בעפעלקערונג האט לעצטענס אזוי שטארק געליטען.

דו: עס ווערט מיטגעטיילט, זאלען אפגעגעבען ווערען די פרעפעקטען פון די גרעניצען פון רומען, סאראקא, ארבב. מיגנא און אקערמאן. אין די דאזיגע קרייזען האט לעצטענס געבישעיעט דער שטארקסטער אדמיניסטראטיווער טעראר געגען דער יודישער בעפעלקערונג. די ענדערונגען זאלען נאך האבען געהאט פארגעשלאגען דער גאך פאר דער גאנצער יארגא-רעגירונג דעמיסיאנירטער מיניסטער פאר בעסאראביען וולאדימיר קריסטי, וועלכער האט מיט א קורצער צייט פאר זיין דעמיסיע געראט דורכגעפיהרט אנ'אויספארשונג וועגען די אדמיניסטראטיווע פערהעלטנישען אין בעסאראביען.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע"
פארבאנד טרופע פון א.א.פ. אין פוילען

לעצטע 2 גאסטשפילען
פון זיגלער'ס אפערעטען-טרופע

היינט זונטאג 9 אוועגד ווידערהאלונג פון דער פרעמיערע

וואס א מויך קצן!...

פרייזען פון 80 גר. ביז 2.20
פרייזען פון 80 גר. ביז 2,20

קאמישע אפערעטע אין 4 אקטן מיט פיל נומערן געזאנג און טענץ מיט ערנא זיגלער אין דער הויפטראלע.

מארגן מאנטאג לעצטע געזעגנונגס-פארשטעלונג פון זיגלער'ס אפערעטען-טרופע מיט א גרויס איבעראשענדען דאפעלטען פראגראם!

וואס? לעזט מ'ערגען! וואס?

די בעסטע צוקעווארג
צו די בילינגסטע פרייזען
עמפעהלט:
„פלאמענגא"
לאדז, וויסקאדניא 16

לאדזער טאגעבלאט

דער רעדאקטאר נעמט-אן פון ביז 7 אין אוועגד
נישט בעשטעלטע מאנוסקריפטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

„Lodzer Tageblat", Łódź, Piotrkowska 16 Skz. poczt. 16

טעלעפאנען: רעדאקציע 160-57, אדמיניסטראציע 100-47

דער גרויסער אינטערעס צו דער לאזאנער קאנפערענץ

אזן צענטר פון דער וועלט-פאלומזק שטעהט אויצט דעטשלאנד מיט אזהר אויפרעכטהרעניש, וואס אזן אויף גוד ארונדגעפיהרט געוואָרען פון אויבען.

אויך אהן דעם אזן דעטשלאנד שוין 14 יאָהר פטעט דער „אנפאן טעריבל" פון דער גאנצער וועלט, וועלכע מאשערט זיך אזן קען כשום אופן נושט אראָפּשלונגען דעם דאזיגען האַרטן בזון. אויצט אָבער זעהט עס אויס, אזן דער בזון וואָלט פלוצלונג זיך אויסגעשטעלט אזן דער ברוטט אזן די וועלט האט אנגעהויבען אויסמנט זיך מיט אזהם שטוקען.

ס'אזן קיין ספק נושט, אז די איבערקעהרעניש אזן ארונדגעפיהרט געוואָרען ספעציעל צוליב דער לאזאנער קאנפערענץ, אזן אויף בעשטעלונג. אמת, ברינגונג האט שוין אויך געמאלדען, נאָר פאראיאהרען, אז דעטשלאנד קאָן נישט צאהלען, ער האט אָבער נושט געזאגט, אז זי וועט נישט צאהלען. דעם דאזיגען וואָרט האט שוין בפירוש געזאגט חומ-לער, אָבער אזהם שוקען קיין לאזאן קען מען אויך נוט, ווייל בי אזם אזן דאָר: געזאגט-געטון. אזן אזן לאזאן דארף מען א מענשען, וואס מיט'ן טויל זאָל ער זיין קאמענדיריש, עקסטרעם, בסו חוטלער, אזן במעשה זאָל ער פאָרט זיין אבוסעל פאָרזיכטיגער, נושט אויפצו רשען חוגטער זיך אלע ברוקען.

דורך א פארלאמענטארישער אָפּשטימונג אזן שווער צו מלוון זיין, אויסצו קלטבען געגוי די שמאָלע סטשוישעלע, אזן וועלכער מ'דארף נעהן. א פארלא מענט אזן עלאסטיש, קאפרין, סענטי מענטאל, אזן מ'קען קענטאל נושט וויסען, ווי מ'וועט זיך אויסקרוסטאל:זירען די פערהעלטניש פון די פוחות; א באר לאמענט אזן בארטוואוש קרדזלטונג אזן קען אמאל צוליב גרופּע-ענטאוזם פער טאָלעווען די מליכד-אונטערעטען.

דער אויסקלעב פונם רולטונג טונשען אזן דער רולטונגער צייט האט געמיזט נעטאלט ווערען אזן קאבינעט פונם מלוכה-פרעזידענט, אזן צו דאָס פאלק וועט עס שפעטער, נאָכ'ן 31 יאָהר, בע שטעמען, אָדער נושט — די גוטונג ארבייט וועט שוין זיין אָפּגעטון, אזן לאזאן וועט דעטשלאנד זיין רעפּרעזע טורט דורך דער רולטונג, וואס אזן פאר דער אויטטאגער רגע א גוטוועגרינ קייט, לויט'ן אנזעהן פון די מלוכה פוהרער אזן דעטשלאנד.

פערשטעהט זיך, אז פאָן פאפען וועט מען פוהרען א אפעלע דאָלע, ווייזען צוויי פינגער: אזגעט אזן דער הויט, אזן א צווייטען אזן דרויסען. אזן דער הויט, בעת דער וועלט-פאלומזק שטעהט אויצט דעטשלאנד מיט אזהר אויפערקעהרעניש, וואס אזן אויף גוד ארונדגעפיהרט געוואָרען פון אויבען.

אויך אהן דעם אזן דעטשלאנד שוין 14 יאָהר פטעט דער „אנפאן טעריבל" פון דער גאנצער וועלט, וועלכע מאשערט זיך אזן קען כשום אופן נושט אראָפּשלונגען דעם דאזיגען האַרטן בזון. אויצט אָבער זעהט עס אויס, אזן דער בזון וואָלט פלוצלונג זיך אויסגעשטעלט אזן דער ברוטט אזן די וועלט האט אנגעהויבען אויסמנט זיך מיט אזהם שטוקען.

ס'אזן קיין ספק נושט, אז די איבערקעהרעניש אזן ארונדגעפיהרט געוואָרען ספעציעל צוליב דער לאזאנער קאנפערענץ, אזן אויף בעשטעלונג. אמת, ברינגונג האט שוין אויך געמאלדען, נאָר פאראיאהרען, אז דעטשלאנד קאָן נושט צאהלען, ער האט אָבער נושט געזאגט, אז זי וועט נושט צאהלען. דעם דאזיגען וואָרט האט שוין בפירוש געזאגט חומ-לער, אָבער אזהם שוקען קיין לאזאן קען מען אויך נוט, ווייל בי אזם אזן דאָר: געזאגט-געטון. אזן אזן לאזאן דארף מען א מענשען, וואס מיט'ן טויל זאָל ער זיין קאמענדיריש, עקסטרעם, בסו חוטלער, אזן במעשה זאָל ער פאָרט זיין אבוסעל פאָרזיכטיגער, נושט אויפצו רשען חוגטער זיך אלע ברוקען.

דורך א פארלאמענטארישער אָפּשטימונג אזן שווער צו מלוון זיין, אויסצו קלטבען געגוי די שמאָלע סטשוישעלע, אזן וועלכער מ'דארף נעהן. א פארלא מענט אזן עלאסטיש, קאפרין, סענטי מענטאל, אזן מ'קען קענטאל נושט וויסען, ווי מ'וועט זיך אויסקרוסטאל:זירען די פערהעלטניש פון די פוחות; א באר לאמענט אזן בארטוואוש קרדזלטונג אזן קען אמאל צוליב גרופּע-ענטאוזם פער טאָלעווען די מליכד-אונטערעטען.

דער אויסקלעב פונם רולטונג טונשען אזן דער רולטונגער צייט האט געמיזט נעטאלט ווערען אזן קאבינעט פונם מלוכה-פרעזידענט, אזן צו דאָס פאלק וועט עס שפעטער, נאָכ'ן 31 יאָהר, בע שטעמען, אָדער נושט — די גוטונג ארבייט וועט שוין זיין אָפּגעטון, אזן לאזאן וועט דעטשלאנד זיין רעפּרעזע טורט דורך דער רולטונג, וואס אזן פאר דער אויטטאגער רגע א גוטוועגרינ קייט, לויט'ן אנזעהן פון די מלוכה פוהרער אזן דעטשלאנד.

פערשטעהט זיך, אז פאָן פאפען וועט מען פוהרען א אפעלע דאָלע, ווייזען צוויי פינגער: אזגעט אזן דער הויט, אזן א צווייטען אזן דרויסען. אזן דער

דער גרויסער אינטערעס צו דער לאזאנער קאנפערענץ

הויט, בעת דער וועלט-פאלומזק שטעהט אויצט דעטשלאנד מיט אזהר אויפרעכטהרעניש, וואס אזן אויף גוד ארונדגעפיהרט געוואָרען פון אויבען.

אויך אהן דעם אזן דעטשלאנד שוין 14 יאָהר פטעט דער „אנפאן טעריבל" פון דער גאנצער וועלט, וועלכע מאשערט זיך אזן קען כשום אופן נושט אראָפּשלונגען דעם האַרטן בזון. אויצט אָבער זעהט עס אויס, אזן דער בזון וואָלט פלוצלונג זיך אויסגעשטעלט אזן דער ברוטט אזן די וועלט האט אנגעהויבען אויסמנט זיך מיט אזהם שטוקען.

ס'אזן קיין ספק נושט, אז די איבערקעהרעניש אזן ארונדגעפיהרט געוואָרען ספעציעל צוליב דער לאזאנער קאנפערענץ, אזן אויף בעשטעלונג. אמת, ברינגונג האט שוין אויך געמאלדען, נאָר פאראיאהרען, אז דעטשלאנד קאָן נושט צאהלען, ער האט אָבער נושט געזאגט, אז זי וועט נושט צאהלען. דעם דאזיגען וואָרט האט שוין בפירוש געזאגט חומ-לער, אָבער אזהם שוקען קיין לאזאן קען מען אויך נוט, ווייל בי אזם אזן דאָר: געזאגט-געטון. אזן אזן לאזאן דארף מען א מענשען, וואס מיט'ן טויל זאָל ער זיין קאמענדיריש, עקסטרעם, בסו חוטלער, אזן במעשה זאָל ער פאָרט זיין אבוסעל פאָרזיכטיגער, נושט אויפצו רשען חוגטער זיך אלע ברוקען.

דורך א פארלאמענטארישער אָפּשטימונג אזן שווער צו מלוון זיין, אויסצו קלטבען געגוי די שמאָלע סטשוישעלע, אזן וועלכער מ'דארף נעהן. א פארלא מענט אזן עלאסטיש, קאפרין, סענטי מענטאל, אזן מ'קען קענטאל נושט וויסען, ווי מ'וועט זיך אויסקרוסטאל:זירען די פערהעלטניש פון די פוחות; א באר לאמענט אזן בארטוואוש קרדזלטונג אזן קען אמאל צוליב גרופּע-ענטאוזם פער טאָלעווען די מליכד-אונטערעטען.

דער אויסקלעב פונם רולטונג טונשען אזן דער רולטונגער צייט האט געמיזט נעטאלט ווערען אזן קאבינעט פונם מלוכה-פרעזידענט, אזן צו דאָס פאלק וועט עס שפעטער, נאָכ'ן 31 יאָהר, בע שטעמען, אָדער נושט — די גוטונג ארבייט וועט שוין זיין אָפּגעטון, אזן לאזאן וועט דעטשלאנד זיין רעפּרעזע טורט דורך דער רולטונג, וואס אזן פאר דער אויטטאגער רגע א גוטוועגרינ קייט, לויט'ן אנזעהן פון די מלוכה פוהרער אזן דעטשלאנד.

פערשטעהט זיך, אז פאָן פאפען וועט מען פוהרען א אפעלע דאָלע, ווייזען צוויי פינגער: אזגעט אזן דער הויט, אזן א צווייטען אזן דרויסען. אזן דער

פרוי אדא פישמאן מיטגליד פון אינטערנאציאנ. פרויען-אַרבייט-קאמיטעט

ירושלים, (יט"א) דאָס אינטערנאציאנאלע ארבעטס-בירא האט נאמ-נירט די יידישע פרויען פרוי אדא פישמאן אלס מיטגליד פון דעם אינטערנאציאנאלען קאמיטעט צו פאר-שען די לאגע פון פרויען-ארבעט אין פערשידענע לענדער אויף דער וועלט.

געשטארבען גרינדער פון אמעריק. פועלי-ציון דר. וואלדשטיין

ירושלים, (יט"א) אזן עלטער פון 57 יאָהר אזן דאָ געשטארבען ד"ר וואלדשטיין, אזנגער פון די גרינדער פון דער אמעריקאנער פועלי-ציון-פארטי. דער פערשטארבענער איז געווען טעטיג אלס שריפטשטעלער אזן וויסענשאפטס-מאן. זעט 1921 האט ער געלעבט אין ארץ ישראל אזן געווען לעהרער פון דער הרצליה-גומנאזיע אין תל-אביב.

די עפנונג פון חיפה'ער פארט וועט דורכפיהרען דער פרינץ פון וועלס אין פריהלינג 1933

ירושלים, (יט"א) אנ'אפיציעלער קאמוניקאט טעלט מיט, אז די פו-אר-בייטען פון חיפה-ער פארט וועלען פער-ענדיגט ווערען צום פרילינג 1933. די פייערלעכע עפנונג פון פארט וועט דורכ-פיהרען דער ענגלישער קרונפרינץ, פרינץ פון וועלס. די פייערונג וועלען בי-וואוינען די הערשער פון אנגלע לענדער אין שכנות מיט א"י. גלייכצייטיג וועט אין חיפה פארקומען א גרויסע האנדעלס אויסשטעלונג.

ווייל רויען — זיגער אין אויטא-נעיענען

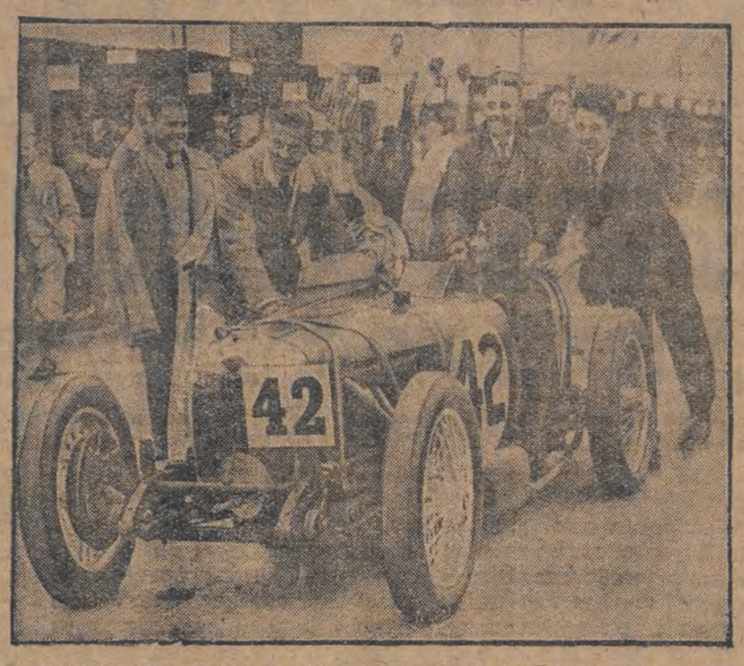

אין בו אקלענד (ענגלאנד) האבען צוויי פרויען — ריכמאנט אין ווישראם — ועזיגט אין אויטא-נעיענען אויף א שטח פון 1000 מייל.

נייע רומענישע רעגירונג און די יודען

יודען ערוואַרטען נישט פון דער נייער רעגירונג קיין בעסערע בעציהונג. — זי איז אָבער ווייניגער אנטיסעמיטיש, ווי די יארגא-רעגירונג.

בוקארעסט, (יט"א) אויף א קאָנ-פערענץ פון דער אויסלענדישער פרעסע, וואס אי זגרופען געוואָרען דורך דעם שעף פון דעם נייעם רומענישען קאבי-נעט, דעם נעוו. אינגרן-מינוסטער און דער מאניו-רעגירונג וואָידא-וואָעוואָד, האָ מדער לעצטער אויף א פראגע פון ים"א-קאָרעספאנדענט ערקלערט, דאָס אויב די „יידישע פארטי" פון רומע-יען וועט זיך ווענדען צו דער רעגירונגס-פארטי מיט א פארשלאג צו בילדען א וואַרל-קארטעל, וועט דער דאזיגער פאָר-שלאג לויט אלע וואהרשיינלזלקייטען אפ-צעטורט ווערען.

אין די פאָליטישע קרייזען ווערט דער נייער קאבינעט פון ה' וואָידא-וואָעוואָד בעטראכט אלס אובע-נגנס- אין וואהל-קאבינעט. שוין אין די נאָהענטסטע טעג זאָל דער פארלאמענט אויפגעלעזט ווע-רען און נייע וואהלען זאָלען בעשטימט ווערען אויף דער ערשטער העלפט יולי. די נייע רעגירונג איז דערווייל א רען-גאציאנאל סאָציאליסטישע. דערווייל זע-גען געפלוגען אונגעזעצט 5 מינוסטא-רען אמטען, וואָס זענען רעזערווירט פאר דער ליבעראלער גרופּע פון פרא-מיאנא, מיט וועלכער עס ווערען גע-פירט אונטערהאנדלונגען.

אין די יודישע קרייזען ווערט די נייע רעגירונג וואָסאַ נ'אמת נישט בעגריסט מיט בעגייסטערונג, מען ערוואַרט אָבער איהר ארבייט אויך אהן מיסטרויען. דער נייער מינוסטערפרעזידענט אין אָפּט בעטראכט געוואָרען אלס אנטיסע-מיט, דאָך איז מען אלגעמיין איינשטיי-מונג, אז ער איז לגבי די יודען ווענינער פיינדליך געשטימט, ווי זיין פאָרגענעער פראָפ. יארגא. מען ערוואַרט, אז בי די נייע וואהלען וועלען שוין די קוזומסטען אזן „אייזערנע גוואַרדיע" נישט גע-סען פון דער אדמיניסטראציע אינ-ווייל אזן אגב: אובערצוזעגען די טויזענ-דער אויפשרופען.

בי דער געלעגענהייט אזן פראי צו דערמאָנען, אז א חוץ די האקענקרייצ-צייט-כענס אויפ'ן פאס, וואס ווערען זיך זאָזוי פיל אזן די אויגען, מערקט מען אויף מגן-דוד'ס מיט העברעאישע אזן יודישע אויפשריפטען, ווי אויף צו להכעיס די הונטלערזסטען אזן האקענקרייצלער...

ווען אזן העברעאישען אויפשריפט אזן פראי אפילו דאָ צו רייזען, א העברע-אישער פערזען „שרייבער אדער משכיל האט אנגעשריבען פאלגענדס:

„מי עלה למרום
„ולא כצפור?
„פרוס. פיקר מדרום
„ותלטידו קיפור...

דער תלמיד זענער הונסט אפילו קי-פער, מיט א „ע" און נים קיפור, אָבער צוליב דעם נראם וועט אזהם אפילו קי-פער אלאָן אויך מוחל זיין.

פראָפ. פיקאָר גרייט זיך צו זיין צווייטע נסיעה צו די סטראָטאספערע

(א בריף פון בויסעל — פון י. עליאט.

מען דערצעהלט, אז דער כרוכישער פולאזאף דיאגנעס האט פערלאזען די מענשלוכע פאלאצען אזן בעהועמע וואוי-גנען אזן אזן געגאנגען וואוינען אזן א פאס. ווען אלעקסאנדער מוקדון, דער גרוי סער וועלט-בעזאגער, האָ מגלדגעט דעם בעשוידענעם דיאגנעס נאָך א לענגערן געשפרעך, וואס ער פערלאנגט פון אזהם, האט ער פערלאנגט דער פולאזאף, אז ער בעט דעם קענג אָפּגעהן אָן א זעט אזן נושט פערשטעלען די זון, וואס שטעט ארום צו אזהם אזן פאס...

הונט, אזן דור פון דאריא אזן טעלע-ווזיע, האט זיך אָפּגעפרעגט א צווייטער דיאגנעס, וואס ווייל אויך פערבארענען זען לעבען אזן א פאס, אמת, א פאס פון אלומינום, וואס קטקעלט זי דנושט אויף דער'ערד, נאָר שוועבט ארום אזן די העלסטע ספערען. דאָס אזן דער בעלנ-שער וועלט-בערוהמטער פראָפעסאָר פון קאר מיט זען רוזונגער אלומינום-פאס, אויף וועלכערער האט געשוועבט, מיט בערך א יאָהר צוריק, אזן דער סטרא-מאָספערע, אזן אזא הויכקייט, וואס קען בן-אדם האט נאָך נושט דערגרייכט מיט א רוהונגקייט פון א ערדישען קאבי-נעט-געלערנטען האט ער דאָרט קאלט-

אויטא-זשירא — דער אעראָפּלאן פון די צוקונפט

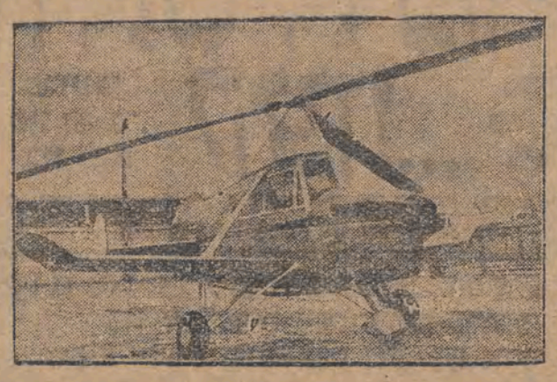

דער שפאניער זע לא גיערווא האט ערפונדען א ווינד-מיהל-אעראָפּלאן, וועלכער האט אלע שאנסען צו ווערען דער פאפולערסטער אעראָפּלאן. ער פליהט 150 קילאמעטער א שעה און איז א סך זיכערער, ווי די ביו-איצטיגע אעראָפּלאנען.

בייערן וויל זיך אפרייסען פון דייטשלאנד

בערלין, (ספ.) אין די דייטשע פאָליטישע קרייזען האט געמאכט א געוואלדיגען רושם די ידיעה וועגען דער קאנפערענץ פון די פרעמיערען פון דייטשע דרום-לענדער, וועלכע איז פאר-געקומען אין קארלסרוהע. אין דער דאָ-זיגער קאנפערענץ האבען זיך בעטייליגט די פרעמיערען פון בייערן, ווירטענמבורג און באדען. די דערמאָנטע פרעמיערען האבען נאָך דזנער בערעטונג אוועקגע-שיקט א טעלעגראמע צו פרעז. הינדענ-בורג מיט א בקשה אויפצונעהמען זיי אויף אנ'אוידיענג אין צוזאמענהאנג מיט דער בעפארשטעהענדער קאנפערענץ פון אלע פרעמיער-מינינסטערען פון דייט-שע לענדער.

פרעז. הינדענבורג האט דערויף געענט-פערט, אז ער איז גרייט זיי אויפצונע-מען מיטהעלפער פון דער ווייסענשאפט אזן אגב: אובערצוזעגען די טויזענ-דער אויפשרופען.

בי דער געלעגענהייט אזן פראי צו דערמאָנען, אז א חוץ די האקענקרייצ-צייט-כענס אויפ'ן פאס, וואס ווערען זיך זאָזוי פיל אזן די אויגען, מערקט מען אויף מגן-דוד'ס מיט העברעאישע אזן יודישע אויפשריפטען, ווי אויף צו להכעיס די הונטלערזסטען אזן האקענקרייצלער...

ווען אזן העברעאישען אויפשריפט אזן פראי אפילו דאָ צו רייזען, א העברע-אישער פערזען „שרייבער אדער משכיל האט אנגעשריבען פאלגענדס:

„מי עלה למרום
„ולא כצפור?
„פרוס. פיקר מדרום
„ותלטידו קיפור...

דער תלמיד זענער הונסט אפילו קי-פער, מיט א „ע" און נים קיפור, אָבער צוליב דעם נראם וועט אזהם אפילו קי-פער אלאָן אויך מוחל זיין.

(א בריף פון בויסעל) — פון י. עליאט.

צוליב די רעגענס אזן שנעען, אזן די סטראטאספערע-פאס געווען בערעכט אויפשריפטען אזן פערשונדענע שפראכען, פערשונדענע סטילען אזן אויסדרוקען. דאָס האבען אזהם מכבד געווען מיט זייע רע פאקסימיליעס די טויזענדער טורים-טען, וואס זענען שוין דורכגעפאהרען פאר דער דאזיגער צייט דעם גורגל-שפיץ... מען שאצט אָפּ די צאהל אינ-טערשריפטען בזון... 5000.

די פאס האט מען אָפּגעפוהרט לזכרון עולם אזן ברוסעלער אינזוועזרזומעט אזן איהר אויעקגעלעגט מאזן א ספעציעל צו-גערייטען צימער.

זיצט דאָרט נאָכנצע טעג פראָפעסאָר פיקאָר אזן פאָרשט די סודות פון זען פאס. האלטען אָבער אזן אזן קומען טוי-זענדער מענשען בעקומען די פאס, ענט-ציפערן די אנטערשרופטען אזן פאפען אנב א שמועס מיט'ן פראָפעסאָר. אזן פראָפ. פיקאָר מקבל באהבה די אלע נעסט. אינערלוך אזן ער אָבער בזון: ער ווערט געשטערט אזן זען פאָרשונגס-ארבייט.

לעצטענס אזן אויך געווען צו אזהם אזן זבעזיך דער בעלגישער קענג אל-בערט. נאָך א לאנגען געשפרעך מיט'ן מאָרגענס דיאגנעס, וואס קריכט ארען צענדלוגער מאל א טאג אזן זען אלו-מיניום-פאס, פרי צו אובערחזר'ן די נטע תורות, וואס ער האט געלערנט בעת זען שוועבען אזן דער סטראטאספערע, האט אזהם דער בעלגישער קענג גע-פרעגט, מיטרעם זעלבען גוסח פון אלעק-סאנדער מוקדון - וואס אזן אטער פער-לאנג אוצט, הער פראָפעסאָר?

פראָפ. פיקאָר האט צוגעשטעלט אבוסעל אזן געענטפערט: מטן פערלאנג אזן אוצט, אז די בורגער פון אטער טאיעסטעט זאָלען מיר אבוסעל צורוה לאזען, די צייט אזן קורץ אזן אוך מוז נאָך פיל לערנען...

די בורגער זענען אָבער צופיל נטעע-ריג אזן מען שטראמט אהן אויפהער צו דער אלומיניום-פאס, צו זעהן דעם שט-

בלומיג געמאסטען, געצוילט, געפארשט אזן געלערנט פיל פערבארענע פון אונז תורות, נטע ענטדעקונגען, וואס בעשטע-טיגען אזן בעפעסטיגען אלטע טעאָריעס. נאָך דער דאזיגער עליה אזן פיקאָר צו-ריק געקומען מיט גרויס פאראד אזן כבוד קען ברוסעל, צוזאמען מיט זען תלמיד אזן בעגלוטער פיל קופער.

זען פאס, אזן וועלכער ער האט זיך געהאלטען נאָכנצע 12 שעה, אזן געפלו-בען אויפ'ן גלעטשער פון אָבער-גורגל, נטט ווייט פון קארלסרוהע.

אוצט, נאָך איהר רוהען אזן בענ-קען נאָך זען פאס, האט דו בעלגישע „געזעלשאפט צו פאָרשען וויסענשאפט" געלאזט ברענגען בתוכים ובמחולות די אלומיניום-פאס פון גורגל-שפיץ קען ברו טעל. זענען געקומען די גרעסטע גע-לערנטע אזן די שענסטע לייט פון פוריסעל מקבל פנים זען די פאס. פראָפ. פיקאָר האט אָבער זען פאס נושט דערקענט. א חיץ די פאר קלעפ, וואס זי האט געטרו-גען, אראָפּלאָזענדיג זיך אויף הדער ערד. אזן א חיץ דעם אָפּגעקלעפטען קאָליר

ניי אויטא-נעיענען

אין ווישראם

אין ווישראם, ווייסקאנסין, האט מען אנגעהויבען צו בויען א נייע אויטא-נעיענען פאבריק. אין דער פאבריק ווערען ארבייטן 1000 מענשען. אין דער פאבריק ווערען גמאכט אלע מינים אויטא-נעיענען, אויך אויטא-נעיענען פון אנדערע פירמעס. אין דער פאבריק ווערען אויך גמאכט אלע מינים אויטא-נעיענען פון אנדערע פירמעס.

יודישע חלומות און ווירקליכ-קייט וועגן שפאניען

מ דארף נישט האבען קיין אילוזיעס. אז שפאניען איז א גן-עדן פאר יודען-ערקלערט א יוד. פיהרער אין בארצעלאנא.-אטאקעס געגען דער יודישער דעמאקראטיע ווערט פארטגעזעצט

א בריף פון בארצעלאנא צום „לאדזער טאגעבלאט") פון דר. א. בראכפעלד

אלס מיטארבייטער פון „יטא" און מיר לעצטענס אויסגעקומען צו בעזוכען אונגעם פון די אגגעזעהנסטע יודען און שפאניען, ד"ר שמואל דאגאן, וועלכער איז בין מיט א קורצער צייט צוריק גע-ווען דער פארשטעהער פון דער יודי-שער קהלה אין בארצעלאנא. און וועלכער ווערט בעמראלט און יודישע ווי גוטסטיגער פון-דער פונם שפאנישען יודענטום.

אונס געשפרעך האט ער מיר אויבער-געגעבען פאלגענדע אונמערעסאנטע פר-מים וועגען די יודען און שפאניען און וועגען די יודישע פראבלעמען:

אין דער שפאנישער מיליאנען חיפפ-שטאט לעבען אנ'ערך 300 יודען. אבער בלויז 180 נעהערען צו דער קהלה און ווענען פערשריבען אין די נעמינדע-לוסטען. די יודען און שפאניען זענען געסיכט פון פערשידענע וועלט-טיילען ערשט פאר די לעצטע עטליכע יאהר און כ'אין נישט גרונג צו שאפען א בריק צווישען זיי. דאס רוב פון זיי קומט פון בוילען, פראנקפורט און בערלין און די מעהרהייט יודען זענען אשכנזים. דער אינטונער פרעזידענט פון דער קהלה און סעניאר נעזעמס אריאס פון טערקעי. ער איז א ספרדי. די ספרדים און אשכנזים זענען צוויי בעזונדערע וועלטען און זיי ראלטען זיך גאנץ אפגעזונדערט אי-נער פון ווענטען. און עס פארערט זיך שווער אין אונערמערלוכע דערציהונגס-ארבייט אין בעזוג לאנדען, בין זיי וויי-לען אנצוהאלטן, אז כ'אין פאר זייער אינ-נער טוכה צו פערענינגען זיך פאר'ן קיום פון שפאנישען יודענטום.

בארצעלאנא פערטאגט א ציוניסטישען פערבאנד האט ד"ר דאגאן ווייטער ער-קלערט — וועלכער שטעהט אין פערבינ-דונג מיט מרי קהלות און געוטא, מארריד און מעטאיאן. צום בערוערן אבער ווערט דער קולטערעלער געביט זייער פערנאכ-לאסיגט. אין העברעאישער אינטערריכט און זעהר אין א טרויערינען צושטאנד.

בנוגע א משכנו-אומגראציע פון שפא-ניאלישע יודען אמ ד"ר דאגאן ווייטער ערקלערט, אז דאס איז א גאנץ אויס-געשלאסענע זאך. די ווירטשאפטליכע לאגע פון שפאניען איז איצט גאנץ ווייט פון גוט, און דאס לאנד קען נישט ארייב נעמען גייע מאסען. דאס וואלט געשע-פען א סר עלענד און גוים פאר די אינוואנדערער. דער פלאן וועגען א יו-דישער מאסען-אומגראציע, פון א גיו-יארקער יודען מיט'ן נאמען ריבוגשטיין, וועלכען ער האט מיט עטליכע יאהרען

JAPOŃSKI PROSZEK
KATOL ZABIJA
OWADY I ROBACTWO
AZUMI & Co Ltd OSAKA (JAPONJA)
PRZEDST. „KATOL" WARSZAWA, WILCZA 56

צוריק פארגעשלאגען דעם דיקטאטאר פרומא-דע-ריווערא, איז געווען אנ'אומזון אנגעזעהענע צייטונגען, ווי „הפראלדא דע מאדריד" האבען דעמאלט שארף פרא-טעסטירט געגען אזא פארשלאג און גע-מענט'ט: „מיר ווילען נישט האבען קיין ארנטע יודען!" ווען יודען וואלטען זיך און מאסען אלאז געטון קיין-שפאניען, דאן וואלט די אלגעמיינע פרא-סעמיטי-שע שטימונג זיך געענדערט און א גאנץ קורצער צייט. כ'דארף זיך נישט שע-פען קיין אילוזיעס אויבער דער שפאני-שער פרינגטשאפט צו יודען. מ'זאל זיך נישט אנגערעדען, אז שפאניען ווערען א גו-ערן פון יודען. כ'איז אמת, אז די יודען קענען אויצט גרינג ווערען בורגער, אבער אלע אנדערע שהגע ווערטער זענען נישט מעהר ווי ווערטער. דער שפאניער איז העפליך. ער זאגט צו א סך, אבער ווען כ'קומט צו מקיים זיין אז עס גאנץ אנדערש. מ'זאל אויך נוט צו פול פארערן און איצטיגע צייטען. — עס וואלט זעהר ווונטיג געווען — האט ד"ר דאגאן פארמעזעצט — אז די יודישע פרעסע און דער גאנצער וועלט זאל אויפקלערען, אז שפאניען און נישט דאס לאנד פאר יודישע אי-מיגראציע. ווער עס קומט אהער אהן מוזלען אין א פערלוירענער.

כ'אין פאר מיר שווער צו מאכען אזא ערקלערונג — האט ד"ר דאגאן געזאגט — אבער מיר מארען זיך נוט ארייב לאזען אין חלומות און האפנונגען, וועל-כע קענען פוהרען צו יאוש און צו סרבנות.

אין שפאניען פארלאמענט זיצען דרייי פרוען-רעפרעזענטאנטקעס. איינע פון די דריי פרוען, סענארומא גלעקען, איז א יודישע. זי שטאמט פון דרעסדען און איז אויסגעוועהלט געווארען, אונדער זי איז געווארען א שפאנישע בורגערין. עס האט דערוויבער גענומען א חופש ביכעל צייט, בין די וואהלען האבען בעקומען א הכשר.

סענארומא נעלקען איז בעקאנט אלס סאציאליסטישע שרייבערין און אויבער-זעצערין פון ווכטיגע ווערק. זי איז איינע פון די טעטיגסטע מיטגלידער און פאר-לאמענט און טרעט אפט ארויס אויף פערזאמלונגען. די רעכטע פרעסע שע-געוועט זיך נישט איז מאג-טעגליך ווערט זי איז דעאקטיאנערע צייטונגען אטא-קירט און אויסגעלאכט.

די פערבוטערונג געגען אזהר איז אזוי גרויס, אז מ'דערלייבט זיך אויך גרובלען און אזהר פערזענלוכען און פאטיליען לעבען. מ'אנטשערוויאירט אזהר דונסט, כדי אויפצעוועזען, אז זי פוהר מזוד אין דער הויס נוט כאציא-ליסטיש און טורענירט אזהרע דונער. און מ'פערזוכט, אז זי אלזן האט זיך בע-רוהמט, אז זי וויס נוט ווער די טאטעס פון איהרע קינדער זענען.

ווי עס שטנט ווייס נישט די פרעסע, אז זי איז א יודין און דערצו א שטרענג רעליגיעזע יודין. אלעגפאלס האט מען דעם דאזיגען „חטא" נאך בין אויצ נוט אויסגערעכענט אונם צעטעל פון איהרע „חטאים".

—§—

וואס א יונגערמאן וואלט געדארפט זאגען זיין כלה פאר דער חתונה

עטליכע געזונטע און יושר'דיגע כללים, וואס מענען זיין א גליק פאר דעם פטרהייראטען לעבען. — אויב א פרוי מעג דורכפיהרן אט די כללים, איז וואויל צו איהר און צו איהר מאן

א קלוגע עגגלישע זשורנאליסטקע האט דא נישט לאנג אויסגעארבייט א טיי דרשה, וואס א יונגערמאן, ווען ער זאל האבען שכל, וואלט געדארפט האלטען פאר זיין כלה אויהר זיי געהן אונטער דער חופה. די דרשה ענטהאלט א רייה געזונטע און גאנץ יושר'דיגע כללים, וואס ווען א פרוי הוט זיי אפ, וואלט עס געווען כמעט א גארענטיע, אז דאס פער-הייראטע לעבען וועט זיך דערקטיקלען בשלום בין'ן בעשערטען גאטערלוכען סוף.

ווארף נישט אויעק די ווענטקע, אויף וועלכער די האסט מיר געפאנגען, בפלר ווי מיר האבען גאר חתונה. אויב דאס איז געווען שעהנקטט, בעמיה זיך נישט אויפצוהערען צו זיין שעהן. אויב דאס איז געווען גיטסקטט, ווער נוט קיין מרשעת בפלר ווי די האסט גאר ווער-גרייכט דיין צוק.

נעם בייי מיר נוט צו טייטע אוגליעס אין האלט פון מיר בסוד די סודות פון דיין טאלענט. דאס דארף זיין דיין מוס-סטע געהיימניש.

בעהאל מנישט דיינע פיינע קלייידער און פיינע מאניערען פאר פרעמדע בלויז, פאר געסט. איך וויל, אז די זאלסט זיך וועלען אויספיינען פאר מיר.

מענער זענען גאר אויגעגטלוך דאס סעגמומענטאלע אין דאטאנטישע גע-שלעכט. אין ווען פרויען וואלטען אבי-סעל מעהר געפלורטעוועט מיט זייערע מענער אין דער הויס, וואלטען יענע פער-שפארט צו זוכען פלוים ערגעץ אנדערש.

הער נוט אויף צו זאגען מיר, אז די האסט מיך ליב. די בעגקשאפט נאך לי-בע אין נישט דער מאגאפאל פון פ-ליען. מענער געהען אויס נאך א גוט ווארט פונקט אזוי אפט ווי די פרויען.

פערוואדרף נוט אונגאנצען דאס חגפ'ע-גען מיר. די אמת'ע אורזאך פארוואס איך אפ מיט דיר חתונה געהאט און געהען דאס, וואס די האסט אפגעשאפט ווי שטארק, ווי פון, ווי וואונדערליך איך בין.

דערלאז קיינמאל נישט, אז איך זאל בעמערקען, אז איך בין פאר דיר נישט מעהר ווי א שלעפ-אנזעל. פאר א מאן איז עס א שרעקליכער קלאפ, ווען ער דערוויסט זיך, אז זיין ווייב האט מיט איהם התונה געהאט, ווייל ארבייטען און שטוב און גרינגער ווי צו ארבייטען און פאבריק, אדער און געשעפט.

זיי נישט אונטער פון די פרויען, וועלכע זענען אונגאנצען מיטער און נאדרישט ווייב און וואס נאר דעם ערשטען קונד הערען זיי זיך אויף אונטערדעסירען מיט'ן מאן. און מאך מיר נישט אויפערזוכטיג מיט דיין ליבע צו אינזער קינד.

בעגעה זיך מיט מיר נישט אזוי ווי איר וואלט נאר קיין רעכט נישט געהאט אין הויז, א חיי צוצוגלען די רעגונג פון איינמעפלונדען אונזער הויס. רעכען זיך לאנגען מיר א בעקרעפטיגע וויכטיגע אביסעל מיט מיין געשטאלט, מיין פער-פאנען נוב מיר א בעקיינען ווייל פאר מיינע זאכען. זעה אויך אז דיי פלייד האבען רוה און פרידען אין מיין הויס.

פערגעס נוט צו נעמען מיר נוט עסען אויב די ווילסט, אז איך זאל זיין א לעם.

ווען א מאן האט חתונה, טרייט ער אן זיין ווייב נישט נאר זיין הארץ, נאר אויך זיין מאגען. אין אהן אויהר קאכען ווענדט זיך, צי ער וועט זיין צו פופצוג יאהר א צופריעדענער שארבען, ארבעט גע-זונד, פריש אין לעבענדיג.

סמארץ זיך נישט מיר אויפרעגען אין שטעער מיר נישט אין אלע מיינע שוועכקייטען אין געוואוינהייטען. אויב איך געפעל דיר אם אזוי ווי איך בין, טא לאז מיך צופרידן, אין גאט'ס ווילען.

מאך נישט קיין לאנגס אין ברייטס ווע-גען מיינע חסרונות און דערצעהל מיר נישט קיין מעשיות, וואס פאר א גארניט איך בין. מיין מעגשליכע ווערדע ווערט גענוג בעלוידיגט א גאנצען טאג. ווען איך בין נוט אין דער הויס. אז איך קום א מיידער, א צופריעדענער אהיים, וויל איך, אז מיין ווייב זאל מיר הילען די וואנג-דען מיט א פאר גיטע פלאסטערלעך פון חניפה.

ווארף מיר נישט שטענדיג אויף די מעלות פון אנדערע מענער, אז א. אזוי ווען א מאן האט חתונה, טרייט ער אן זיין ווייב נישט נאר זיין הארץ, נאר אויך זיין מאגען. אין אהן אויהר קאכען ווענדט זיך, צי ער וועט זיין צו פופצוג יאהר א צופריעדענער שארבען, ארבעט גע-זונד, פריש אין לעבענדיג.

סמארץ זיך נישט מיר אויפרעגען מיט'ן געלד, וואס איך גיב דיר, איך וויל נוט זיין קארג צו דיר. נאר אז מיר וועלען נישט לעבען מיט דעקאנג און נישט סמארען זיך צו שפארען דעמאלט, ווען איך פערדיין שלעכט, וועט אונז זיין זעהר בימער און א שלעכטער צייט.

גוט נישט אב מיט קאלט וואסער מיי-נע חלומות און פלענער ווען אפילו דיר דוכט זיך, אז איך דוועל נישט בפוח זיין זיי דורכצופיהרען. פערלעש נוט אין מיר דעם לעבערינגס גוג. א ווייב קען אזוי גרונטליך דערהרענען דעם מאנ'ס גלוי-בען אין זיך, אז ער איז א געשלאגענער און בעזונטער נאר אונדער ער הויבט אן עפעס צו טון.

רעד זיך נישט אזוי, אז איך פערנאל-

פאר איין גענעראל שטרייק!

עס איז נישט קיין וואונדער ווען אלע פוס און שיך וועלן ערקלערן אגענעראל שטרייק. ווייל זיי קענען דיר מער נישט דינען. ענדליך מוז זייער גערעכטע פאדערונג נאכגעגעבן ווערן. וואס פערלאנגען פוס און שיך? מיליאנען מענטשן קענען די מעלות פון טראגן „בערסאנס" גומי-אבזאצן. ווייל די אלע מענטשן זענען גערעכט. און די אלע מענטשן זענען גערעכט. „בערסאנס" גומי-אבזאצן, זענען אשרי געגן נערוויען און קערפערליכע צושטרייאונגען און זענען דריי מאל ביליגער ווי לעדער.

לאז דיינע שיך בעווילען מיט אקמא גומי-לערער ווי ווענען ביליגער אין דריי-פאכיג דורשהאמטער אלס לע-דער, עלאסטישער גאנג, וואסערדיכט.

דער נטאלין-דערערעט וועגען פריי-האנדעל

מיט לאנדווירטשאפטליכע פראדוקטען פון די יודישע קאלאניסטען

מאסקווא, (יט"א) אין גע-גלא-טאפאל און פערענדיגט געווארען די דעלעגאטען קאנפערענץ פון די פיער יודישע אומאנאמע ראיאנען אויף אי-קראינע און קרים. די קאנפערענץ אין בעגריסט געווארען דורך דעם אויקראי-נער „ציק" אין א גאנצע רייה צענטראלע קערפערשאפטען. אויף דער קאנפערענץ איז זעהר גונסטיג אויפגענומען געווארען דער לעצטער דערקרעט פון סטאלין וועגען בעל-הייובל פאר דעם יודישען טעלעל-שאפטליכע פראדוקטען. די דעלעגאטען האבען אויסגערעכנט אין דער קאנפערענץ, אז די פערשפרייטונג פון די יודישע אויסגערעכנטע פון אלע ארטען אין אונדער סאוועטן פארבאנד, אין אזוי ווייט ווי מיר האבען גאר אין חתונה. אויב דאס איז געווען שעהנקטט, בעמיה זיך נישט אויפצוהערען צו זיין שעהן. אויב דאס איז געווען גיטסקטט, ווער נוט קיין מרשעת בפלר ווי די האסט גאר ווי-גרייכט דיין צוק.

נעם בייי מיר נוט צו טייטע אוגליעס אין האלט פון מיר בסוד די סודות פון דיין טאלענט. דאס דארף זיין דיין מוס-סטע געהיימניש.

בעהאל מנישט דיינע פיינע קלייידער און פיינע מאניערען פאר פרעמדע בלויז, פאר געסט. איך וויל, אז די זאלסט זיך וועלען אויספיינען פאר מיר.

מענער זענען גאר אויגעגטלוך דאס סעגמומענטאלע אין דאטאנטישע גע-שלעכט. אין ווען פרויען וואלטען אבי-סעל מעהר געפלורטעוועט מיט זייערע מענער אין דער הויס, וואלטען יענע פער-שפארט צו זוכען פלוים ערגעץ אנדערש.

הער נוט אויף צו זאגען מיר, אז די האסט מיך ליב. די בעגקשאפט נאך לי-בע אין נישט דער מאגאפאל פון פ-ליען. מענער געהען אויס נאך א גוט ווארט פונקט אזוי אפט ווי די פרויען.

פערוואדרף נוט אונגאנצען דאס חגפ'ע-גען מיר. די אמת'ע אורזאך פארוואס איך אפ מיט דיר חתונה געהאט און געהען דאס, וואס די האסט אפגעשאפט ווי שטארק, ווי פון, ווי וואונדערליך איך בין.

דערלאז קיינמאל נישט, אז איך זאל בעמערקען, אז איך בין פאר דיר נישט מעהר ווי א שלעפ-אנזעל. פאר א מאן איז עס א שרעקליכער קלאפ, ווען ער דערוויסט זיך, אז זיין ווייב האט מיט איהם התונה געהאט, ווייל ארבייטען אין שטוב און גרינגער ווי צו ארבייטען אין פאבריק, אדער און געשעפט.

זיי נישט אונטער פון די פרויען, וועלכע זענען אונגאנצען מיטער און נאדרישט ווייב און וואס נאר דעם ערשטען קונד הערען זיי זיך אויף אונטערדעסירען מיט'ן מאן. און מאך מיר נישט אויפערזוכטיג מיט דיין ליבע צו אינזער קינד.

בעגעה זיך מיט מיר נישט אזוי ווי איר וואלט נאר קיין רעכט נישט געהאט אין הויז, א חיי צוצוגלען די רעגונג פון איינמעפלונדען אונזער הויס. רעכען זיך לאנגען מיר א בעקרעפטיגע וויכטיגע אביסעל מיט מיין געשטאלט, מיין פער-פאנען נוב מיר א בעקיינען ווייל פאר מיינע זאכען. זעה אויך אז דיי פלייד האבען רוה און פרידען אין מיין הויס.

פערגעס נוט צו נעמען מיר נוט עסען אויב די ווילסט, אז איך זאל זיין א לעם.

לעסטיג דיך דערפאר וואס איך שענק דיך נוט קיין פרעזענטען און נעם דיך נישט אזוי אפט אויס ווי פאר דער חתונה. דעמאלט האב איך נישט געדארפט צאהלען פאר אינזער הוצאות, פאר דיין שפיצן און קלייד'ער און געהאט מעהר געלד אויסצוגעבען אויף גארישסטען.

זאלען דיינע אויערן נישט פויב זיין ווען איך רעד צו דיר, און שלאג מיך נוט איבער וועגען זאך רעד אזעלכע גע-רישקייטען, ווי „א, זעה, ווי ראס ע-צעל שפרינגט!" אדער וועגען א תלמיד פון אונזער יינגעלע אדער גאר מיט א ב-גוי. יערער טאן מוז האבען א פרוי פאר וועלכער ער קאן זיך בערוהמען מיט זיינע נצחונות אדער קלאגען זיך אויף זיינע צרות; א פרוי וואס זאל איהם פער-שטעהן. און אויב דאס איז נישט זיין אייגענע פרוי, איז עס א: אכרעך.

אמער מיר נישט. זאג א זאך איינ-מאל און פאיטיג. קיין מאן קאן נישט אנדערשען, אז מען זאל איהם צולייב ערשט נארישקייט דערלאזען די יאהרען.

פאר דער חתונה מיינסט געבריכלען א פערגרעסער-גלאז; נאך דער חתונה מאך זיך נישט זעהענדיג. אייער דיי פערבונדסט זיך מיט מיר שטיהר מיר; ארבייט, סמארץ זיך צו דערקענען מיר, צו דערגעהן מיינע חסרונות מיינע גע-וואוינהייטען, מיינע שוואכקייטען: קוק זיך גוט צו ווי איך עס איז ווי איר ווילט, און ווי איך דערדער אי זיי איר נעט, בע-שלוס פרוהער צו דיך וועלען נישט אויפ-רעגען די אלע זאכען ווען דו וועסט דאנען מיר לעבען אין אלע ביילייגער אין מאג-אין. געגען-אויס צו דו וועסט זיך נוט לאנגווייליגען מיט מיר בין גע-נוגען בין מרעהרען.

אבער נאך דער חתונה פערטאר דו אויגען אויף אלע מיינע חסרונות, פער-נעם אן זיי. קרייטיר מיך נישט, אין קמנמאל, קיינמאל ערלייב נישט, אז אנ-דערע זאלען מיך קריטיקירען און דיין אבזעהיים. נישט נאר אויך, נאר דו אליין וועסט זיך פוהלען גליקליכער ווען דו וועסט האלטען פון מיר.

מאך נישט דעם אנשטאל, אז דו ביי-ספ א ריפערטוארען נעבער, אז איך וועל ווי-כען, אז דו פוהלסט, אז דו האסט גע-פון א שלעכטען שריר, ווען עס מיר-ווינג וואס דערמוטיגען צו זיין א גו-מער מאן.

אין האב נישט דו מבע צו כלאגען זיך. מראג ארבער מיינע דו שווערע צייטען, ווי א גאטערלוכען מיל פון אונ-זער לעבען, אין האב דעם בוח מיר צו דערמוטיגען, ווען איך בין אין געדענק דערפון, אז איך בין אין שוין געווען אלס נענג ווי אויף דעם אויפגעגען מוט פון אונזער אין אלעמאל.

נעדענק דעם ווילמוגע בלי: מאך נוט מיי פערזוכען מיר צו אנערענערשן. עס וועט דיר נישט געלינגען. הייריס ווען איך האב מיט דיר חתונה, בין איך שוין אלס נענגדיג אויף צו האבען א בעשטיי-מען דערמוטיגען אין בעשטיי-מען געראקטער אין בעשטיי-מען געוואוי-הייטען. איך ווייס, ווען אלעמאל עסענס איך האב בלוב אין ווען אלעמאל שנופען, אין ווען אלע קאלוריען אין ווען אלעמאל מעאמער-פאר-שטעלונגען. אנזער גאנץ ווייטאנען-לעבען אין אין געפאהר, ווען דו ווילסט מיר שטערען. אין מיינע גע-ווענען.

הלאראא לעווין.

רעסארט פון ה. פארבשטיין אין דער עקזיסטיווע פון דער יודישער אגענץ

ירושלים, (יט"א) די עקזעקיטיווע פון דער יודישער „אגענץ" בעאיפ-מאנט יט"א מודיע צו זיין, אז אלע ענינים, וואס זענען שייך צום מ-מיי-שבאר, ווי אויך האנדעל ... אינ-מ-ריע, זענען אינ-ערענעבען געווארען דעם ה. עזראבשטיין, ווייל ה' פארבשטיין ה' עזראבשטיין גומא הערואלטעט אלס א ... אנגעגרעדעטער אפטיילונג. וועלכע עס אינפערלוגען עקאנאמישע און פי-נאנ-ענינים.

—§—

די שטיינענדע אוואנטורעס פון „עמדען"

ג.יינע פון די גרעכטע יב-אוואנטורעס, וואס די וועלט-נעדענקט. — פון די מעמואַרען פון פרינץ יאזעף פאז האענצאלערן, וואס זענען ערשט געווארען פערעפענטליכט

(6)

12

מחורות פאר 25 מיליאן מארק. — בעפרייט די סענט-עבערט מיט 5.600 מאן

זונטאג, דעם 18. אקטאבער, נאך דער מעסע, איז די קאיזיס-קאמפאניע געווען פול מיט אפיצירען. אינגיגע האבען גע-טרונקען קאקטייל, גארטע — פארטווין. אויך, דער קאפיטאן און ארטינגעקומען מיט אונז. פלוצלונג איז מען געקומען זע-גען, אז אויף רעכטס זעהט מען א)רויר-וואלקען. מיר האבען, ווי תמיד, אנ-געשטעלט די בינאקלען. נאך עס האט נאך גערוערט א גוטע שעה, בין מיר דאבען דערזעהן א שיף מיט א גרויסען קויטען, פון וואס כ'אין געווען משער צו זיין זיר, אז דאס איז א משא-שיף. „עמדען" האט זיך צולאזט צו איהר מיט דער גאנצער שנעלקייט. דאס איז געווען די ענגלישע שיף „טרויליס" פון 7,562 טאן מיט א לאדונג פון קיפער, צינק, קאאוטשוק און אנדערע סחורות. זי איז געגאנגען פון קאלאמבא קיין גלענצענדער פאנג. מיר האבען נשאצט אז די סחורה דארף בעטרעפען בין 25 מיליאן מארק, בע א גוטער וואלטע.

דער קאפיטאן פון „טרויליס" האט נישט געקענט בעהאלטען זיין פערבי-טערקייט: ער האט זיך אנגעפרעגט בע דער נאוויגאציע-טאבל פון קאלאמ-בא, וועלכער איז דער בעטרעפענדער מיט וויינצינער שאנסען זיך צו בעגעגנען

מיט'ן פערשאלטענעם „עמדען", איז מען האט אזהם געהוזטען פאהרען דרייסיג מייל אויף צפון פון שטענדיגען וועג, מיט דער זיכערקייט אויסצומיידען די שרעקליכע בעגעגנונג, די פראטעסטען פון שטענדיגען וועג, מיט דער זיכער-קייט אויסצומיידען די שרעקליכע בע-גענגנוש. די פראטעסטען פון אויפגע-ברויזטען קאפיטאן האבען אונז געגעבען צו פערשטעהן, אז דרייסיג מייל אויף צפון פון גווענגליכען וועג צווישען קא-לאמבא און ארען וועלען מיר פאקען נאך שופען.

אויפ' „עמדען" האבען מיר זיך אלע געפרעוהט מיט'ן פאקען אזא ווארט, ווי „טרויליס". בלויז קלאפער האט זיך נוט גע-כפרעוהט. ער האט נישט געהאט וואס אהנצוטון נאך טעגשען אויף דער אי-נער בערגשפאקטער „בורעסק". די פראבלעם איז געווען נאך שווערער דערמיט, וואס אויף „טרויליס" איז געפאהרען א פרוי און מען האט אזהר געטאן געבען א בע-זונדער קאיוטע.

דערווייל האט מען בעפוילען דער „טרויליס" נאכצופאהרען דעם קרייג-צער. קלאפער האט לאנג נישט בע-דאפט זארגען. צווישען אלט און נייג א זוגער בייגאלט האבען מיר אויף לינקס בעמערקט א שיף, די „סענט עבערט", וועלכע האט געפוהרט צוגער און אנ-דערע מחורות פון קאלאמבא קיין ניו-יארק. לאטש די שיף איז געווען א ענג-לישע, איז אבער די סחורה געווען פון א נייטראלער מדינה און מיר האבען זיי נישט געקענט דערמרוגקען. דערפאר האבען מיר געהאט די מעגלוכקייט זיך

צו בעפרייען פון די פאסאשערען אויף דער „בורעסק". מע האט דערויס בע-פוילען דער „סענט עבערט", זי זאל אנ נאכפאהרען מיט פערלאשענע לוכ-טער.

אפיס האלבער נאכט האבען מיר אפ-געשטעלט די ענגלישע שיף „אקספארד", וועלכע האט געפוהרט א טראנצספארט פון די בעסטע קאריפער קוהלען, בע-שטעלט פון דער ענגלישער ארטיליר-מעט. אויך מיט לעווטענאנט'ן, וועלכע זי-נען ארויף אויף דער „אקספארד", האב-בען בעקומען א בעפעהל פון אונזער קא-פיטאן צו שווייגען צווישען דעם „עמ-דען" און דער „טרויליס".

אויפ'ן צווייטען טאג האט דער קרייג-צער ארויסגעלאזט אלע שופלעך. פון אויבערצוזעצען אויף דער „סענט-עבערט" די טאגשאפטען פון אלע געפאנענע שופען, צוליב דער גרויסער צאהל מענ-שען, וואס זי האט אויסט געהאט אויף זיך.

פון „שולקאנא" האבען מיר אראפ-נעגומען א גרויסען סכום מעריקאמענ-טען, ווי איך די אויסגעצייכענטע ראנ-ריא-סמאציע, וועלכע מיר האבען אוועק-אוועקגעשטעלט אויף דער „אקספארד" אונזער קויהלען-שיף.

די „טרויליס" און „שולקאנא" האבען מיר דערמרוגקען. און די „סענט-עבערט" וועמענס קאפיטאן האט אונז שטארק גע-דאנקט דערפאר, וואס מיר האבען די שיף נישט דערמרוגקען, און אפגעפאה-רען מיט די 5.600 פערזאן, וואס רא-

ציינע אונס פון די שיפלעך. וואס זענען נאך אויפ'ן וואסער, און אין אנ'ענגליש זיי געלאזט צו דער שיף. ווייל מען האט נאך נישט אנגעזעהן, ווען מען האט זיי אויפגעזאמלט. מיר מען האבען אנגעזאמלט מיט צעהן מאט-ראזען פון „עמדען" זענען געווען אויף דער „טרויליס". צוזאמען אויף דער מאטראזען מיט צעהן מאט-ראזען פון „בורעסק" אין אנ-דערע צוויי „בוינען" אין אנ-דערע צוויי בוינען פון „עמדען" האט מען אויפגעזאמלט. אין בשלום אנגעקומען קיין קאשען.

13.

צונרייטונגען צו א שלאכט. דער פירטער קוימען. דער אריינפאהר אין פענאנג.

„עמדען" האט ארויסגעצויגען אלע שופלעך אין בעגלייט פון „בורעסק" און „אקספארד", האט ער זיך געלאזט אויף דרום. כמעט פארטאג האט אונזער וואס מען בעמערקט לוכט פון א שיף אבער מיר האבען נישט געפרוגט אויהר נאכ-יצגען. מען האט געמוזט לאזען אפרוהען די מענשען אויף „עמדען", נאך אזא צנשטרענגונג פון די לעצטע טעג, הויז ווען האט אונזער קאפיטאן געהאט דעם צייל זיך צו דערווייטערן מיט'ן קאנוואי פון די גאלונאציע-לוניעס. מען האט אויך געמוזט בעהאלטען בסוד דעם נעגעם יעג פון „עמדען", ווייל דער קאפיטאן האט געהאט דרעה אומגערוכיג צו אטאקירען פון „עמדען".

ארום צוויי פארטאג האבען מיר גע-זעהן נאך א שיף מיט פערלאשענע לאכ-פען, חיין די ווייזן זטמונגען, און לויט דעם גוכלען נאנג, האבען מיר זיך משער גע-ווען, אז דאס דארף זיין א קרייגס-שיף. די השערה איז מסתמא געווען ריכטיג, ווייל מיר האבען זיך שפעטער דערוואיסט אז דער ענגלישער קרייצער „די ראזישע איז אינפערמאטאר" האט זיך געפונען אין יענע וואסערן. ארום דריי א זייגער איז פערבייגעגאנגען נאך א שיף.

דעם 20 אקטאבער האבען מיר פער-קערעוועט צו דער נאוויגאציע לוגיע אדער קאלאמבא, אין דערנאך אויף מזרח. בע-נאכט, דעם 21. האט זיך „אקספארד" פון אונז אפגעטיילט מיט די אינסטרוק-ציעס, זיך שפעטער צו בעגעגנען אויף א בעשטימטען פלאץ. דעם 23, האבען מיר זיך געפונען אויף דרום פון דער לוגיע קאלאמבא — סונגאפאר. אויף דער שיף האבען מיר געמאכט שלאכט אונגעגען, פאראויסזעהענדיג א צוזאמענ-שטוים מיט די קרוגס-שופען. וועלכע

בען זיך אויף אויהר אנגעזאמלט. און איז בשלום אנגעקומען קיין קאשען.

13.

צונרייטונגען צו א שלאכט. דער פירטער קוימען. דער אריינפאהר אין פענאנג.

„עמדען" האט ארויסגעצויגען אלע שופלעך אין, בעגלייט פון „בורעסק" און „אקספארד", האט ער זיך געלאזט אויף דרום. כמעט פארטאג האט אונזער וואס מען בעמערקט לוכט פון א שיף אבער מיר האבען נישט געפרוגט אויהר נאכ-יצגען. מען האט געמוזט לאזען אפרוהען די מענשען אויף „עמדען", נאך אזא צנשטרענגונג פון די לעצטע טעג, הויז ווען האט אונזער קאפיטאן געהאט דעם צייל זיך צו דערווייטערן מיט'ן קאנוואי פון די גאלונאציע-לוניעס. מען האט אויך געמוזט בעהאלטען בסוד דעם נעגעם יעג פון „עמדען", ווייל דער קאפיטאן האט געהאט דרעה אומגערוכיג צו אטאקירען פון „עמדען".

ארום צוויי פארטאג האבען מיר גע-זעהן נאך א שיף מיט פערלאשענע לאכ-פען, חיין די ווייזן זטמונגען, און לויט דעם גוכלען נאנג, האבען מיר זיך משער גע-ווען, אז דאס דארף זיין א קרייגס-שיף. די השערה איז מסתמא געווען ריכטיג, ווייל מיר האבען זיך שפעטער דערוואיסט אז דער ענגלישער קרייצער „די ראזישע איז אינפערמאטאר" האט זיך געפונען אין יענע וואסערן. ארום דריי א זייגער איז פערבייגעגאנגען נאך א שיף.

דעם 20 אקטאבער האבען מיר פער-קערעוועט צו דער נאוויגאציע לוגיע אדער קאלאמבא, אין דערנאך אויף מזרח. בע-נאכט, דעם 21. האט זיך „אקספארד" פון אונז אפגעטיילט מיט די אינסטרוק-ציעס, זיך שפעטער צו בעגעגנען אויף א בעשטימטען פלאץ. דעם 23, האבען מיר זיך געפונען אויף דרום פון דער לוגיע קאלאמבא — סונגאפאר. אויף דער שיף האבען מיר געמאכט שלאכט אונגעגען, פאראויסזעהענדיג א צוזאמענ-שטוים מיט די קרוגס-שופען. וועלכע

זענען געשטאנען און פענאנג.

דעם 26. אקטאבער זענען מיר צוגע-קומען צו די אינזלען נוקאבאר. דארט האבען מיר זיך אפגעשטעלט און נענו-מען אויבערלאדען קוילען פון „בורעסק" אויף „עמדען", ארום 4 א זייגער בייטאג האט שוין דער קרייצער געהאט די פונף הונדערט טאן, און וועלכע ער האט זיך גענומען מיר לעבען אנגעזאמט דער „בורעסק", זי זאל ווארטען אויף אונז אויף דער אינזל סומאטרא. און האלבער שעה ארום האט אויך „בורעסק" ארויסגעצויגען דעם אנקער און זיך בערייט מיט זיינע אונס. אונגעגען האבען מיר אויך געגעבען אויף דער אינזל דאמאר.

אין דער נאכט, דעם 27. אקטאבער, האט דער קאפיטאן פערזאמעלט אלע אפיצירען און אונז געגעבען מיט די פלענער פון דער אקציע אויף מאר-גען. יערען אינגעם פון אונז האט דעם בוח מיר צו דערמוטיגען, ווען אויך בין פלאנער אין דערלאכען.

נעדענק דעם ווילמוגע בלי: מאך נוט מיי פערזוכען מיר צו אנערענערשן. עס וועט דיר נישט געלינגען. הייריס ווען איך האב מיט דיר חתונה, בין איך שוין אלס נענגדיג אויף צו האבען א בעשטיי-מען געראקטער אין בעשטיי-מען געוואוי-הייטען. איך ווייס, ווען אלעמאל עסענס איך האב בלוב אין ווען אלעמאל שנופען, אין ווען אלע קאלוריען אין ווען אלעמאל מעאמער-פאר-שטעלונגען. אנזער גאנץ ווייטאנען-לעבען אין אין געפאהר, ווען דו ווילסט מיר שטערען. אין מיינע ווענען.

הלאראא לעווין.

ווייטערע אויסגעגעבענע בריעפן פון „לאדזער טאגעבלאט"

אין דער ווארשע אין דער ווארשע אין דער ווארשע אין דער ווארשע

אין דער ווארשע אין דער ווארשע אין דער ווארשע אין דער ווארשע

לאדזער
13. יוני 1932
זונטאג, ח׳ סיון תרצ״ב פ׳ נשא

טאג-בראניק

פאלשע 5-ער זל.

(צ) אין מערקעהר האבען זיך זיך ווידער בעוויזען פאלשע 5-ער זל. מטבעות. די פאלשע 5-ער זל. קען מען לייכט דערקענען אויפ׳ן ראנד זענען די ליטערעס „סופרעמא״ אין „לאעס״ עטווערס דיקער און טיפער, ווי ביי די רעכטע.

נאכט-דיזשורען אין די אפטייקען

הענט פטנאלט רוזשורען פאלגענדע אפטייקען: א. פאמאש (פלאץ קאש־טשעלנו 10), א. לארעמזא (פאמארסקא 12), ע. מילער (פעטרוקאווער 46), מ. עפשטיין (פעטרוקאווער 225), ז. נאר־טשיצקי (פזשעיאזד 59), נ. אנטאניע־ווטש (פאביאנוצקא 50).

לאדזער אינדוסטריעלער פערשוואונדען געווארען אויף א געהיימניספולען אופן

פאהרענדיג פון שווייצאריען קיין לאדז ווערט ער אויף א רעטזעלהאפטן אופן נעלם אויפ׳ן בערלינער וואקזאל

פון בערלין ווערט געמעלדעט, אז אויף א דאמפשיף פון האמבורג אין דער נאכט פון דאנערשטאג, דעם 9 יוני, איז פערשוואונדען א לאדזער בירגער, וועלכער האט געהאט א רעטזעלהאפטן אופן נעלם צו ווערען. דער נאמען פון דער פערשוואונדענער פערזאן איז נאך נישט בקאנט. מען האט נאר אויסגעזאגט, אז דער פערשוואונדענער איז אן אינדוסטריעלער פון לאדז, וועלכער האט אויפגעהערט דורכצופאהרען אין שווייצאריען, אבער אויף דער שפורעק פון דער פערשאלענער גלוצעגשטיין אין דער פאלוצין נישט געפאלען.

דער פרוי גלוצעגשטיין איז נאך אין נגע מעג געבלובען אין בערלין, וואר־טענדיג אויפ׳ן רעזולטאט פון דער אויס־פארשונג. וועגען דער רעטזעלהאפטער געשיכטע איז אויך געמעלדעט געווארען דער שווייצארישער פאלוצין, וועלכער האט אנגעהויבען צו פיהרען אן אינטערנישע חקירה ודרישה. אין אלע אינטראפעאישע שטעט זענען פונאנדערגעשיקט געווארען פאטאגראפיעס פון פערפאלגטע גלוצעג־שטיין, אבער ביז אהער אן רעזולטאט.

ווי מיר דערוויסען זיך אין גלוצעג־עס האט זיך אנגערויבען א זעלטענער אי־בער׳ן נאנצען באהן־הויף, אבער אין דע זלטאט, מען האט שפעטער אויך אויס־געהערט די דינערשאפט, אבער אויף די שפורעק פון פערפאלענעם גלוצעגשטיין אין די פאלוצין נישט געפאלען.

די פרוי גלוצעגשטיין איז נאך אין נגע מעג געבלובען אין בערלין, וואר־טענדיג אויפ׳ן רעזולטאט פון דער אויס־פארשונג. וועגען דער רעטזעלהאפטער געשיכטע איז אויך געמעלדעט געווארען דער שווייצארישער פאלוצין, וועלכער האט אנגעהויבען צו פיהרען אן אינטערנישע חקירה ודרישה. אין אלע אינטראפעאישע שטעט זענען פונאנדערגעשיקט געווארען פאטאגראפיעס פון פערפאלענעם גלוצעג־שטיין, אבער ביז אהער אן רעזולטאט.

ווי מיר דערוויסען זיך אין גלוצעג־שטיין׳ס מאטערישע לאגע נישט געווען אזא, אז ער זאל מיט זיין אויסגעגעבענע וויל־לען האבען געדארפט זיך האבען דער־ווייטערן פון דער וועלט, צולויף דעם אלעם בלייבט די געשיכטע נאך מעהר אינטער א עגדיכטען שלייער.

41-יעריגער יוד דער׳הרג׳ט דורך אנ׳אויטא

דער שאפער האט נישט געהאט קיין רעכט אנצוהערען מיט׳ן אויטא

אויף לאנגווינצקא 14 אין פרעטאג נע־שעהן א טראגישער אויטא־פארפאל. דער שאפער סלאנוסלאוו קנאט אין מוט׳ן לאנצען אומפעט ארויף אויפ׳ן 41-יעהי־גען יאנקעל האראוויטש (לומאנאווסקי 18). די רעדער פון זאומאבוים האבען בײ האראוויטש׳ן צומרשש דעם מוח און אין אינגנע מינוט ארום האב טער אין שרעק־ליכע יסורים אויסגעהויכט די נשמה.

די דורכגעהער האבען געפרובט זיך ווארפען אויפ׳ן שאפער און אוחם נש־וואל טלונשען. פאלוצין האט דעם שאפ־פער ארויסגעראטעוועט פון אויפגערעגט־טען המון.

ווי ס׳איז פעסטגעשטעלט געווארען, האט קנאט נישט געהאט קיין רעכט צו פיהרען אנ׳אויטא. ער איז ארעסטירט געווארען.

די דורכגעהער האבען געפרובט זיך ווארפען אויפ׳ן שאפער און אוחם נש־וואל טלונשען. פאלוצין האט דעם שאפ־פער ארויסגעראטעוועט פון אויפגערעגט־טען המון.

ווי ס׳איז פעסטגעשטעלט געווארען, האט קנאט נישט געהאט קיין רעכט צו פיהרען אנ׳אויטא. ער איז ארעסטירט געווארען.

פון לאדזער האנדעלס־געריכט

ערקלערט א אופאדלאשטש דעם בעכער קאליש.— פישער האט זיך אויסגעגליכן מיט די קרעדיטארען.

(5) דאס לאדזער האנדעלס־געריכט האט געלטען ערקלערט אנ׳אופאדלאשטש לעאפאלד און עמיליע קאליש, אינגע־טומער פון א מעכאנישע בעקערע אויף קאנאנאווסקא 19.

דער אופאדלאשטש איז ערקלערט גע־ווארען אויף דער פאדרונג פון ארון. הערשליק און נאטען פון דער פירמע „שנעדער און צומער״, וועלכע האט פעסטגעשטעלט 12 פראטעסטירט וועקס־לען אויף א סומע פון 1300 זל.

דער טערמין פון עפענען דעם או־פאדלאשטש איז בעשטימט געווארען אויפ׳ן 20 אקטאבער 1931. אלס קורא־טאר איז בעשטימט געווארען ארון. ד״ר שמיקאלר, אלס רוכטער־קאמיסאר קא־ראל קרעהגיג.

דעם געפאלגעם קאליש האט דאס געריכט בעשלאסן אינזעצען און ארעסט פאר בעל חובות די פרוי. איז געשטעלט געווארען אונטער פאלוצין־אויפזיכט.

* * *

אין אופאדלאשטש פון דער פירמע נוסטאוו פישער און שותפים (מעקטור־פאבריק אויף נאפיורקאווסקא 70) איז אויף דער לעצטער קרעדיטארען־פער־זאמלונג דעם 31 מאי אנגענומען גע־ווארען דורך 51 קרעדיטארען פאלגענ־דער אויסגלייכונגס־אפמאך: די פירמע רעגולירט אויף 15 פראצ. אהן צינזען און פראצענטער, אויסצוצאהלען אין דרי גלייכע ראטעס. די ערשטע ראטע אין 6 חדשים ארום נאכ׳ן בעשטעטיגען דעם אפמאך.

דער אפמאך איז דורכ׳ן רוכטער־קא־מיסאר ארטנגטראגען געווארען און גערוכט צו בעשטעטיגען.

* * *

עגדע פארגען יאהר האט דאס גע־רוכט ערקלערט א אופאדלאשטש דאס רעווי־טעאטער „דאבדי וויעטשור״.

די אקטיוען פון טעאטער האבען בע־טראגען 4963 זל., די חובות 34,507 זל. אויסער דע ספער שטיער און מאגיס־טראט — 62.419 זל.

אויף דער לעצטער קרעדיטארען־פער־זאמלונג, דעם 16 אפריל ה. י. האט דער צטטווילינער סינדיק פון דער אופאד־לאשטש־מאסע, ארון. יאקובאוויטש אפ־געגעבען א בערוכט, לויט וועלכען ס׳איז צו זעהן, אז די סבה פון אופאדלאשטש איז די גרויסע אינוועסטיציע, וואס איז דאר׳ן בעקאנט געווען אין דער פאלוצין אין די יאהרן 1929 און 1930 אין דער אנטלונג פון בערלין ווערט געמעלדעט, אז עס האט זיך אנגערויבען א זעלטענער באהן־הויף, אבער אין דע זלטאט, מען האט שפעטער אויך אויס־געהערט די דינערשאפט. אבער אויף די שפורעק פון פערפאלענעם גלוצעגשטיין איז די פארפאלענעם גלוצעגשטיין נישט געפאלען.

די פרוי גלוצעגשטיין איז נאך אין נגע מעג געבלובען אין בערלין, וואר־טענדיג אויפ׳ן רעזולטאט פון דער אויס־פארשונג. וועגען דער רעטזעלהאפטער געשיכטע איז אויך געמעלדעט געווארען דער שווייצארישער פאלוצין, וועלכער האט אנגעהויבען צו פיהרען אן אינטערנישע חקירה ודרישה. אין אלע אינטראפעאישע שטעט זענען פונאנדערגעשיקט געווארען פאטאגראפיעס פון פערפאלענעם גלוצעג־שטיין, אבער ביז אהער אן רעזולטאט.

ווי מיר דערוויסען זיך אין גלוצעג־שטיין׳ס מאטערישע לאגע נישט געווען אזא, אז ער זאל מיט זיין אויסגעגעבענע ווי־לען האבען געדארפט זיך האבען דער־ווייטערן פון דער וועלט, צולויף דעם אלעם בלייבט די געשיכטע נאך מעהר אינטער א עגדיכטען שלייער.

טייל־ווייזע אמנעסטיע פון פער־לעגענע שטאטישע שטייערן

נייע שטייערן פון זליוועז און באדע־צימער

דאגערשטאג אין אונטער׳ן פארזיץ פון פרעזידענט זשעמיגנצקי פארגענומען א פרעזידיום־זיצונג פון מאגיסטראט. ציו. אנד. האט דער מאגיסטראט בעשלאס־סען צו אנולירן אלע שטאט.שע שטייערן פון די יאהרען 1924, אז 2 און 26, מחמת דיפלויץ פראצענטער דערציילען שו ז בין 134 פראצ. וויפיל די שטייער־סיטע בעטרעגט.

ווייטער אין בעשלאסען געווארען, אז אין די נאהענטסטע דרי חדשים וועט דער מאגיסטראט צורעכנען א האלבען א דאלבען פראצענט קאסטען פאר די שטייערן בין׳ן יאהר 1926 מוט׳ן בע־דינג. אויב די שטייערן וועלען אינגע־צאלט ווערען אין דער שטאטישער קא־סע בין׳ן 1. אויגוסט ה. י.

אויסער דעם אין לאוונוק קיק בעפיל־מעכטיגט געווארען, אז איר זען אינגען אינגזעהן קען ער אנגילירען די פראצענ־טער און שטראפען פאר די פערלענענע שטאטישע שטייערן בין׳ן יאהר 1926. פערשטעהט זיך, אויב זיי ווילען ארינ־נעטראגען ווערען בין׳ן 1. אויגוסט.

דאן אין בעשלאסען געווארען אויפ׳ן סמר פון אוסטאו צו בעשטיטען א טע־ריף פאר די הויז־אינגענטער, וועלכע

8-שעה׳דיגען ארבייטר־זאג פער־לאנגען די סטרוז טעס

(§) אין פוילישען פאלקס־הויז איז פארגעקומען דער 9. צוזאמענפאהר פון סטרוזשעס, וועלכער האט אנגענומען א רעזאלוציע מיט פאלגענדע פארדערונגען: 1) א 8 שעה׳דיגען ארבייטס־טאג, 2) א 8 טאגיגען אירלויב, 3) סאציאלע פערזיכערונג אין פאל פון ארבייטס־לאזיגקייט, 4) דער דערקרעט פון מליכה־פרעזידענט פון 1. אפריל זאל אויס־חל זיין פאר די סטרוזשעס, וועלכע ווערען געקונדיגט פון זייערע שטעלעס.

אומזיסטע רייזעס קיין ארץ־ישראל

ווי בעקאנט, האט דער צענטראל־קאמיטעט פון דער ציונ. ארגאניזאציע אין פוילען ארויסגעלאזט א צוזיטע סער־יע לאטעריע בולעטען אויף אומזיסטע רייזעס קיין ארץ ישראל. דער אינטע־רעס צו דער לאטעריע איז זעהר שטארק פרי צו געבען די טעגלוקקייט די ברעטע יורישע קרייזען צו בעטיליגען אין דער לאטעריע האט דער צ. ק. בעשלאסען אפצולעגען די ציהונג אויף 2 וואכען, ד. ה. ביז׳ן 19 ה. ח.

די אובערגעבלובענע בילעטען זענען צו בעקומען אין ציונסטישען בירא שרודמיעסקא 29 און אין די ע״ש־רענע פערקויפס־שטעלען.

אריפן זומער סעזאן

בא.יצט דעם גרעסטען אויסוואהל פון דער גייעסטער אין- און אויסלענדישער

קאסמעטיק

ווי: טואלעט-זייפען קרעמען
זעמטליכע קעלניש און בלומען-וואסערן

די איבעראל-בעקאנטע כאנהורעץ-פערפומעריע פון

J. DRUKIER, 5

ZAWADZKA 5
TELEF. 175-92

ביזם.: פאר ענגראסיסטען בעדייטענדער ראבאט. בעזוכט מיין פערפומעריע און איהר וועט זיך איבערצייגען

אין דער נעץ פון אויסגעלאסענקייט און פראוואקאציעס

(בלעטלעד פון טאג-בוך פון א רוסישער הויה דאמע)

29

27-טער אפריל.

היינט האט מען געעצענט צום ערש־טע מאל די מליוכה׳שע דומע (פארלא־מענט). דער צאר איז געקומען צו דער ערעפנונג, ער איז געווען שטארק צו־שראקען. די צארין איז אויך געווען רענערווירט און דאס פנים איז איהר געווען בעדעקט מיט רויטע פלעקען.

דער צאר איז ארויף אויף זיין טראן און האט אויסגעלייענט די פראגראם־רעדע פון א פאפירל און איז באלד אפגעפאהרען.

געווען היינט אין סאלען דער נע־תילף גראדאנאשאלניק גענעראל באל־דיריאוו. ער איז געווען אנגעטון אין א סאנצער, וואס לאזט נישט דורך זיין קוילען. ער דערצעהלט, אז מען האט געשטעלט אין אויסלאנד פאנצער־וועסטען פאר די העכערע מליוכה־לייט.

29-טען אפריל.

נעכטען האט דער סארויצער פון רומע, פראפעסאר מוראיומצו, געהאט אנ׳איידענץ ביים צאר. ער האט געפא־דערט, דער צאר זאל פובליקירען א מא־ניפעסט וועגען אמנעסטיע. 70 טויזענד פאליטישע גראנטירטע זיצען אין די תפיסות און אויף קאטארגע.

סע נאטאר ניקאלסקי דערצעהלט, אז ווען מען האט געמעלדעט דעם צאר וועגען דעם, אז אדמיראל קוזמיטש איז דערשאסען געווארען, האט דער צאר אויסגעשריגען: „איך גיב נישט קיין שום אמנעסטיע פאר אזעלכע פער־ברעכער.

גראף מארו ווינאוו דערצעהלט ביי אונז, אז ער האט קוים געפועלט, אז די ציטונגען זאלען נישט אפדרוקען וועגען פאלגענדען סקאנדאל, וואס איז געשעהן אין ווארשא.

דער קעלצער גענעראל־גובערנאטאר זשילינסקי איז געקומען צו פערהרען קיין וואַרשא צו זיינע א געליבטע אלעקסאנדרא אקוליגא. ער האט איהר אבער אינדערהיים נישט געטראפען און איז געקומען צו איהר נאכאמאל.

דאס מאל האט ער געטראפען זיין געליבטע אין קאמפאניע פון צוויי אפי־צירען, וועלכע האבען באלד פערלאזען די דירה פון דער פרוי.

אין א ווייל ארום האבען די אר־טילעריסטן דערהערט צוויי שאסען. דער גענעראל־גובערנאטאר זשילינסקי האט באלד פערלאזען די דירה פון זיין געליבטע און האט דערקלערט פאר דער אנגעקומענער פאליציי, אז די פרוי אקולינא האט זיך אליין דערשאסען.

דער דאזיגער מאורד איז אבער גע־ווען זעהר א געהיימניספולער און עס האט געשמעקט מיט א גרויסען סקאנ־דאל. מען האט עס אבער שנעל פער־שטיקט.

6 טער יולי.

היינט האט אדמיראל דובאסאוו גע־בראכט א נייעס אין סאלא. ער דער־צעהלט, אז ביים צאר איז געווען א בע־ראטונג און ס איז בעשלאסען געווארען פונאנדערצוטייבען די גאסד דומע, אלע האבען זיך אויסגעזאגט פאר דיקטאטור.

11-טער יולי.

די דעפוטאטען פון דער פינאנדער־געטרייבענער דומע זענען אוטלאפען קיין ווייבורג. דארט האבען זיי פ בלי־קירט אן אויפרוף צום פאלק. מען האט זיי אבער פון דארט אויך משלח גע־ווען.

דער געהילף אינערן־מיניסטער סטי־שינסקי דערצעהלט, אז ער בעקומט אמט דראהונגס־בריף. אז מען וועט איהם טויטען דורך א באמבע. אין די בריף האט מען איהם געוואָרנט. אז ער זאל זיך אויסקלייבען פון זיין טאכטער׳ס דירה. כדי עס זאלען נישט זיין קיין א מזיסטע קרבנות.

13-טער אויגוסט.

נעכטען האט מען אויסגעריסען מיט באמבעס די דאכשע פון אינערן-מיניס־טער סטאליפין. פארהאן א סך טויטע אין פערוואונדעטע. לויט די מאטער־יאלען, וואס די אכראנע האט צונויפ־גענומען איז דער דאזיגער באמבען־אטענטאט געשעהן אויף פאלגענדען אופן:

דעם 12-טען אויגוסט, א פערטעל פיר א זייגער נאכמיטאג איז צו דער דאטשע פון אינערן-מיניסטער סטאלי־פין אויפ׳ן אפ-ייקער-אינזעל צוגע־פאהרען אן אפענע קארעטע. אין וועל־כער עס זענען געזעסן דריי פערזאן, פון וועלכע צוויי האבען געטראגען מינדירען פון זשאנדארען־אפיצירען און דער דריטער אין ציווילע קליי־דונג.

אויסשטיגענדיג פון דער קארעטע, זענען די דריי אנגעקומענע שנעל אריין אין קאריידאר פון בנין מיט די פארמפעלען אין די הענט.

באלד, ווי די 3 אומבעקאנטע זענען אריין אין וואַרטע־זאל, האט דער גע־היים־אגענט קאזאנצעוו, וועלכער האט גזיגנט אלס שווייצאר אויף דאטשע, בעמערקט, אז ביי איינעם פון זיי איז די באָרד אזוי ווי צוגעקלעפט.

דער געהיים־אגענט איז צוגעלאפען צום דזשורנעם געגעראל זאמיאטין און אויסגעשריגען: „אייער, עקסצע־לענץ, דאס איז עפעס נישט גלאטיג״. ביידע זענען צוגעגאנגען צו איינעם פון די אפיצירען און געפרובט ארויס־רייסען ביי איהם דעם פארשפעל.

דא האבען אלע דריי אנגעקומענע א הויב געטון איבער׳ן קאפ די פארט־פעלען און מיט אויסרופען: „זאל לע־בען די פרייהייט, א שויט די טיראנען״— האבען זיי א שליידער געטון די פארט־פעלען ווייט אין זאל ארויס. עס האט דערלאנגט א מורא׳דיגער קנאל. די ווענט און די סופיטען פון דער דאטשע זענען איינגעשאטען געווארען אין א סך פערזאנען, וועלכע האבען זיך אין מא־מענט פון אויפרייס געפונען אויף דער דאטשע, זענען, אדער פערוואונדעט געווארען...

די ארא׳פגעקומענע אכראנע־לייט און זשאנדארען זענען צוגעטרעטען צו דער אויספארשונג וועגען די אומגעקומענע רעוואלוציאנערן און וועגען די פרטים פון אטענטאט, איז אויסגעקלערט גע־וואָרען פאלגענדעס:

די אמענע קארעטע, אין וועלכע די דריי באמביסטען זענען געקומען צו דער דאטשע פון אינערן-מיניסטער סטאליפין, איז געווען גענומען אויף פראקאט ביים רעמיזיע-אייגענטימער לעוו אלעקסאנדראוו, וועלכער וואוינט אויף מאקסימיליאנער זאוואולעק אין פעטערבורג.

די קארעטע איז צוגעשטעלט בעויא־רען לויט א בעשטעלונג פון דער דירה נומער 4 הויז נומער 49 אויף מאוס־קציא גאס. אין דער דאזיגער דירה האָ־בען געוואוינט דאס פאר-פאלק דאניעל און העלענא מאזאָרעוו פון ספאסק. דער קאלאמנער איינוואוינער פיאטר מוראנגאוו, די פויערטע פון ריאזאנער גובערניע אנא מאנאקינא און די פוי־ערטע עמיליע לאוועצקאיא.

ערב דעם אטענטאט, דעם 11-טען אויגוסט, האט אין יענער דירה איבער־גענעכטיגט אנ׳אומבעקאנער, אויף מאר־גען דעם 12-טען איז ער צוזאמען מיט מאזאראוו און מיראנאוו׳ן אוועקגע־פאהרען צום אפטייקער-איגזעל, צו סטאליפין׳ס דאטשע.

די אלע דריי מאנסלייט זענען גע־פונען געווארען דער הרג׳עטע אונטער די חורבות פון די איינגעשאטענע ווענט. ווען מען איז געקומען ארעסטירען די צוויי פויערטעס, לאוועצקא און מאנא־קינא, איז שוין זייער שפור געווען פערשוואונדען פון דער דירה, ווי זע־נען תיכף אוועק פון דער דירה, ווי נאר די דריי מאנסלייט זענען אפגע־צו סטאליפין׳ס דאטשע.

דער קוטשער פון דער קארעטע סטאניסלאוו בעדנארסקי, איז שווער פערוואונדעט געווארען פון די שפיל־טערן און איז א לאנגע צייט געלעגען אין שפיטאל. אויפ׳ן פערהער האט ער דערקלערט, אז מיט צוויי טעג פריהער איז ער געגאנגען שפאצירען מיט די צוויי פערזאנען פון דער דערמאנטער דירה אין גארטען „אלימפיא״.

(ראס ווטס קומט)

פאבאר פון יאהר־גאנג 1911

היינט זונטאג זענען די פאבאר קא־מיסיס נישט טעטיג.

מארגען מאנטאג דעם 13 יוני דארפן זיך שטעלען פאר דער קאמיסיע נומ. 1 די, וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 8 קאמיסאריאט און זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט:

E. I. J. L. Ł. P. Z. Z. Ź,

פאר דער קאמיסיע נומער 2 — די וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 12 קא־מיסאריאט און זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט:

A. B. D. E. F. Sch. I. j. L. O.

מאר דער קאמיסיע נומער 3 (אלעי־קאשטשושקי 21) דארפען זיך שטעלען די פאבאראוועס פון 1909 און 1910 פון דער קאטעגאריע „ב״, וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 1. 6. און 14. קאמי־סאריאט און זייערע נעמען הויבען זיך אן פון A. ביז Z.

צו דער פאבאר־קאמיסיע דארף כשו מיטברענגען א פערזענלעכן דאקומענט, א פאס ארדער אנ׳אנדער דאקומענט, א רעזיסטראציע־צייטונג פון מאגיסטראט און א שול און פאר־צייטונג.

אויך די קאמעגאריע „ב״ מוז מיט־ברענגען א פערזענלעכן דאקומענט.

אלגעמיינע פערזאמלונג פון שלאסער, משעגני־סטר, כ פעזר-שמ׳ד- און בראנזירער-צעך

געווערהלט א נייע פערוואלטונג

אין לאקאל פון צענטראלען האנדווער־קער-פערבאנד, פאלודניאווא 4 איז פאר־נעכטען די צווייטע יעהרליכע אלגעמיי־נע נעגעדאל פערזאמלונג פון שלאסער־טעשענגנטער, קופערשמידער און בראנ־זירער-צעך אין לאדז. נאכ׳ן אפגעבען דעם טעטיגקייטס בערוכט פון דער אפ־טרעטענדער פערוואלטונג, איז אויסגע־ווהלט געווארען א נייע פערוואלטונג, אין וועלכער עס זענען ארין: אלס סטארשי פון צעך — ר׳ מ. ריזיק, אלס פאד־סטארשי די ה״ה: פ. מאטיל, מ. ערלשטיין און מ. טאבאקמאן. אין דער פערוואלטונג די ה״ה: ה. לעווקא־ויץ, ה. זילבערשטיין, א. בערקענוואלד, ש האמערמעש, ב. גרונדשטיין, אין י. קיווצאק; אלס קאנדידאטען די ה״ה: י. האכבערג, י. בוג, ל. עדעלמאן און י. גרינבוים; אין דער רעוויזיאנס־קאמיסיע די ה״ה: א. וויאנזאווסקי, ה. פרענקעל און ק. ארנער; אין שידס־געריכט די ה״ה: פ. מאטיל, א. וויאנזאווסקי, מ. ערלשטיין, ה. לעווקאוויץ, ת. זילבער־שטיין, א. בערקענוואלד און י. יעשיאי־נעץ.

8-שעה׳דיגען ארבייטר-זאג פער־לאנגען די סטרוז טעס

(§) אין פוילישען פאלקס־הויז איז פארגעקומען דער 9. צוזאמענפאהר פון סטרוזשעס, וועלכער האט אנגענומען א רעזאלוציע מיט פאלגענדע פארדערונגען: 1) א 8 שעה׳דיגען ארבייטס־טאג, 2) א 8 טאגיגען אירלויב, 3) סאציאלע פערזיכערונג אין פאל פון ארבייטס־לאזיגקייט, 4) דער דערקרעט פון מליכה־פרעזידענט פון 1. אפריל זאל אויס־חל זיין פאר די סטרוזשעס, וועלכע ווערען געקונדיגט פון זייערע שטעלעס.

אומזיסטע רייזעס קיין ארץ־ישראל

ווי בעקאנט, האט דער צענטראל־קאמיטעט פון דער ציונ. ארגאניזאציע אין פוילען ארויסגעלאזט א צוויטע סער־יע לאטעריע בולעטען אויף אומזיסטע רייזעס קיין ארץ ישראל. דער אינטע־רעס צו דער לאטעריע איז זעהר שטארק פרי צו געבען די טעגלוקקייט די ברעטע יורישע קרייזען צו בעטיליגען אין דער לאטעריע האט דער צ. ק. בעשלאסען אפצולעגען די ציהונג אויף 2 וואכען, ד. ה. ביז׳ן 19 ה. ח.

די אובערגעבלובענע בילעטען זענען צו בעקומען אין ציונסטישען בירא שרודמיעסקא 29 און אין די ע״ש־רענע פערקויפס־שטעלען.

אויפגעזאמלט פון דער וועלט

אין לאנדאן

אין אמעריקע

אין פאלעסטינע

אין פוילען

אין ווילנע

אין ווארשא

אין ליטע

אין ווייסרוסלאנד

אין אנדערע לענדער

אלגעמיינער טעקסטיל-שטרייק וועט פראקלאמירט ווערען פרייטאג

דער שטרייק וועט זיך אנהויבען ביי די טעקסטיל-ארבייטער און דראהט ארומצוכאפען די גאנצע לאדזער אינדוסטריע. — רעגירונג האט ברעה ארויסצוגעבען א דעקרעט וועגען אנ'ארביטראזש - קאמיסיע.

מארגען 2-שעה'דיגער פראטעסט-שטרייק פון די סעזאן-ארבייטער

פרייטאג 4 א זייגער נאכמיטאג און אין לאקאל פון די קלאסען-פעראיינען (נאריטאוויטשא 50) פארנעקומען די קאנפערענץ פון רעלעגאטן פון אלע הונגע ארבייטער-פעראיינען, וויי קלאסען-פעראיינען, פראצא, לארעקעס און ז. ז. פ. די בעראטונגען האבען זיך פערצויגען ביז שפעט אין דער נאכט. אלע רעדנער האבען אונטערגעשטראכען די טרויעריגע לאגע פון די ארבייטער.

— דראי צטונע שעה — האבען די רעדנער אנגעהויבען, — און א בעדראהונג דע פאר די רגדערמער טויזענדער טעקסטיל-ארבייטער אין לארז, ביאליסטאק, ביעלסק און אנדערע שטעט. די ארבייטער לעזען זיך מיט מיט'ן בערוף פון ארבייטס אונטפעקטאר פון 3. ראיאן, ווו עס וועט אפגעזאגט צוזאמענצורופען א נעמונג זאמט קאנפערענץ פון ארבייטער-פאר שטשהער מיט די אינדוסטריעלער און, אז אלע מיטלען צו קומען צו א פער שטענדיגונג בנגע אונטערשרייבען אנ אלגעמיינעם לוין-אפמאך זענען אויסגע שעפט געווארען — וואס אין איך בע שטעטיגט געווארען אויף אלע פערזאנ לוגען פון פאבריקס-דעלעגאטן, — האבען צוגיוב דעם די פארשטעהער פון די טעקסטיל-ארבייטער פעראיינען בעשלא סען.

פראקלאמירען אנ'אלגעמיינעם שטרייק אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע

דער טערמין פון שטרייק און לעת עתה נישט בעשטימט געווארען, ער וועט ווע רען אנגענומען אויף די פערזאמלונגען פון די פאבריקס - דעלעגאטן. קומענ דיגען מונטאג.

* * *

די רעזאלוציע וועגען פראקלאמירען אנ'אלגעמיינעם שטרייק אין דער טעק סטיל-אינדוסטריע האט ארויסגערופען א אופרעדערונג און די הונגע אינדוסטריע

ז. ז. פ. שטעלען פעסט, אז נאכ'ן בע קענען זיך מיט מ'ן בערוף פון ארבייטס אונטפעקטאר פון 3. ראיאן, וו עס וועט אפגעזאגט צוזאמענצורופען א נעמונג זאמט קאנפערענץ פון ארבייטער-פאר שטשהער מיט די אינדוסטריעלער און, אז אלע מיטלען צו קומען צו א פער שטענדיגונג בנגע אונטערשרייבען אנ אלגעמיינעם לוין-אפמאך זענען אויסגע שעפט געווארען — וואס אין איך בע שטעטיגט געווארען אויף אלע פערזאנ לוגען פון פאבריקס-דעלעגאטן, — האבען צוגיוב דעם די פארשטעהער פון די טעקסטיל-ארבייטער פעראיינען בעשלא סען.

פראקלאמירען אנ'אלגעמיינעם שטרייק אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע

דער טערמין פון שטרייק און לעת עתה נישט בעשטימט געווארען, ער וועט ווע רען אנגענומען אויף די פערזאמלונגען פון די פאבריקס - דעלעגאטן. קומענ דיגען מונטאג.

* * *

די רעזאלוציע וועגען פראקלאמירען אנ'אלגעמיינעם שטרייק אין דער טעק סטיל-אינדוסטריע האט ארויסגערופען א אופרעדערונג און די הונגע אינדוסטריע

דע פאר די רגדערמער טויזענדער טעק סטיל-ארבייטער אין לארז, ביאליסטאק, ביעלסק און אנדערע שטעט. די ארבייטער לעזען זיך מיט מיט'ן בערוף פון ארבייטס אונטפעקטאר פון 3. ראיאן, וו עס וועט אפגעזאגט צוזאמענצורופען א נעמונג זאמט קאנפערענץ פון ארבייטער-פאר שטשהער מיט די אינדוסטריעלער און, אז אלע מיטלען צו קומען צו א פער שטענדיגונג בנגע אונטערשרייבען אנ אלגעמיינעם לוין-אפמאך זענען אויסגע שעפט געווארען — וואס אין איך בע שטעטיגט געווארען אויף אלע רעלעגאטן ארויסגע זאמט

צו פראקלאמירען אנ'אלגע-מיינעם שטרייק אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע

דער הויפט-שטרייט און גאר געווען, צו זאל דער שטרייק זיך שוין אנהויבען אדער ער זאל אפגעלעגט ווערען אויף א געוויסע צייט, פרי צוצוגרייטען די ארבייטער און די פאבריקען צו דער שטרייק מקציע, וועלכער וועט זי מסתמא גענוג לאנג פערצוהען. אינגונג שעה האט גע רוערט די תוקף דיסקוסיע אין דאן און אונגעשטומיג אנגענומען געווארען אזא

שטרייק-רעזאלוציע:

די פערזאמלונג פארשטערער פון די קלאסאווצעס, פראצא, לארעקעס און

מעז מוז שריין אנהויבען קאנא-ליזירען די הייזער

די ארבייט קען אבער געדויערען צוויי יאהר

(§) פרייטאג און און וואישוואזרזמוץ פארגעקומען א קאנפערענץ און צוזא מענהאנג מיט דער אונטערוועגע פון די הויז-בעווזצער וועגען פערלענגערן דעם מערמין פון קאנאליזירען די הייזער.

מצד דעם מאגיסטראט האבען זיך בעטייליגט פרעזידענט זשעמיגנצקי, אינגזש. פיליפאוויטש און דע רנאמשעל. נזק פון דער קאנאליזאציע-אפטייליגונג אינגזש. קושוואו. דער נאמשעלניק פון דער ארמיינוסטראטיווער אפטייליגונג בי דער וואישוואזרזמוץ ה' מיטיגיעצקי, נאמשעלניק יעלונעק, דער שטאט-סמא ראסטע פאראבינסקי, אינגזש. סודער לאנד און פארשטעהער פון הויז-בעווזצער.

ה

די קאנפערענץ האט געפעסט נאמשעל ניק מיטעגיעצקי און פארגעלייגט די דרי פארערונגען פון די הויז-בעווזצער: 1) דאס קאנאליזירען די הייזער זאל פארקומען שטופעווז, 2) צו שאפען א געמישטע קאמיסיע פון פארשטעהער פון אלע דרי צדדים: מאגיסטראט, וואישוואזרזמוץ און הויז-בעווזצער; 3) אויב א הויז-בעווזצער וועט נישט ארויס נעהמען די קאנאליזאציע, זאל עס ארויס נעשניטן ווערען ערשט נאך אנ'שפעגט ליכען קאנקורס און עס זאל איבערגע נעבען ווערען די פירמע, וואס וועט צו שטעלען די נודרינגסטע אפערטע.

ארום די דרי פונקטען האט זיך ענט וויקעלט א היטיגע דיסקוסיע. אינגזש. פי ליפאוויטש האט אנגענומען פון מא נוסטראט זיך ארויסגעזאגט געגען די פארערונגען מחמת דאס וועט זיך שלעכט אפרופען אויף די סאנומארע בערונגען.

סעקרעטאר פרוזע, פון הויז-בעווזצער פעראיין, האט אנגעוויזען אויפ'ן שלעכ טען מצב פון די הויז-בעווזצער, וועלכע האבען נישט ארויסגעפוהרט די קאנא ליזאציע און רעזולטאט פון דער דע באטע און אנגענומען געווארען, אז דער מאגיסטראט וועט גארנישט האבען דא גענען, אויב די קאנאליזאציע - ארבייטען וועלען רוהיגערהייט צוויי יאהר. נאך מיט אזן בערונג, אז מען מוז שוין אנצו צומרע מען צו דער ארבייט, אין נשגעגפאל וועט דער מאגיסטראט לעגען א סעקוועסטער אויפ'ן דירה-געלד און נאכ'ן אפגעמען 50 פראצ. וויפיל עס דארף קאסטען צו קאנאליזירען הויז, וועט עס גע שטעלט ווערען אויף אנ'שפעגטלוגען קאנקורסי די ארבייט וועט איבערגעגעבען ווערען צו דער פירמע, וואס וועט אפגע בען די נודרינגסטע אפערטע.

כ'אז אויך געשאפען געווארען א גע מישטע קאמיסיע פון פארשטעהער פון אלע דרי צדדים.

מיטוואך וועלען פארקומען אין אלע ארבייטער-פעראיינען בעראטונגען, אז וועלכע ס'וועלען זיך בעטייליגען די אויס גדרי-קאמיסיעס. עס וועט ווערען ארויס גערעדט וו אנגעהויבען דעם שטרייק.

* * *

פרייטאג און אויך ארויסגעשיקט גע ווארען צום ארבייטס-מיניסטער א אפי ציעלער קאמוניקאט.

דער ענטגילטיגער טערמין

וועט בבעשטימט ווערען אויף אנ'אויסער געוועגליכער אלגעמיינער פערזאמלונג פון דער צווישען-פעראיינס קאמיטע, וואס וועט פארקומען פרייטאג דעם 17 ת. ח.

אין פערלויף פון הייניגער וואר וע לען פארקומען בעראטונגען און די פאב ריקען, וואו די דעלעגאטן וועלען אפגע בען בערילמען; מען וועט אויך אנגעמע מולען, אז די נישט-מיטגלידער זאלען אויך צוטרעטען צום שטרייק.

אויף דער מיטוואכ'דיגער דעלעגאטן פערזאמלונג וועט אויך געוועהלט ווערען

א שטריק-קאמיסיע

(§) אין פערלויף פון געכטיגען טאג האבען די ארבייטס-ארגאניזאציעס ארויס געשיקט ברוף צו די פראוויגציער ארבייטס-פעראיינען פון לארזער קרייז פון אינטערוקציעס וועגען אונטערשטיצען דעם שטרייק.

ס'וועגען אויך ארויסגעשיקט געווארען ברוף צו די קרייז-ארבייטער ארגאניזאציעס אויפ'ן שטח פון גאנץ פוילען.

די לארעקעס האבען ארויסגעשיקט א ברוף צום דויפט-ראט פון די לארעקעס בנגע א מאראלישער מאטעריעלער אונ טערשטיצונג אין דער צייט פון שטרייק.

אין די ארבייטער-קרייזען ווערען אויצ ברייט ארומגערעדט די קלאגען, וואס קומען, אז די רעגירונג וועט די טעג ארויסלאזען דעם דעקרעט וועגען צוזא טעגרופען ארבוטראזש-קאמיסיעס.

אויב דער דעקרעט וועט באמת ארויס קומען, קען זיך די לאגע ענדערן, מחמת דער דעקרעט וועט זיין פערפלוכטעט פאר ביידע צדדים.

* * *

ווי בעקאנט, אין ארויס א גע נעזעץ, לויט וועלען די סעזאן-ארבייטער פערלי רען דאס רעכט צו געניסען פון אר בייטסלאזענקפאנד אין דער צייט פון ארבייטס-לאזיגקייט.

און שיילגת דערמיט האט זיך א רעלעגאציע געווענדעט צום ארבייטס-מי ניסטעריום. נאכ'ן אויסהערען די פאס טולאטען פון דער דעלעגאציע, האט דער רעקטאר שוכארטאוויטש געזאגט, אז די רעגירונג קען גושט אויסצאלען פאר 17 וואכען אונטערשטיצונג. בעת די סע זאן-ארבייטער צאהלען ס"ה דיס ארבייטסלאזען-פאנד פאר 20 וואכען אין פערלויף פון יאהר.

נאכ'ן צוריקקומען פון דער דעלעגא ציע אין פרייטאג איזענד פארזעמלען א פערזאמלונג פון סעזאן-ארבייטער. נאך א לענגערע דיסקוסיע אין שפעט בינאכט אנגענומען געווארען אויף מאר גען צו פראקלאמירען א 2-שע'דיגען פראטעסט-שטרייק.

אויף דער געמיינער פערזאמלונג פון די סעזאן-ארבייטער אין פאלקס-הויז אין אנגענומען געווארען אונטערצישען צו דעם שטרייק און דער טעקסטיל אינדוסטריע און צו פערגלייכען מיט אנדערע לענדער מיט זיי.

די טעקסטיל - ארבייטער פעראיינען פיהרען אונטערהאנדלונגען מיט די ארבייטער פון אנדערע צווייגען אין אנדערע שטעטען צו דער שטרייק-פראגע אין דער טעקסטיל-ארבייטער-שטרייק. אויסצוגען צו פאראהאן א מורא, אז עס קען קומען צו א גענעראל-שטרייק אין לארז.

גאל-, נירען-, און בלאזענשטיינקראנ-קע, ווי אויך מענשען, וואס ליידען אויף הארנזויער-בילדונג רעגלען דורכ'ן נאטירליכען Francsizka Józefa

ביטער-וואסער די דארם-פעריכטונג

זאל „פילהארמאניע"

טעלעפאן 213-84.

דינסטאג, דעם 14-טען יוני 9 אוועגד

קומט פאר אין פילהארמאניע-זאל

נאר איין אויפטריט

וואר- און געזאנג-קאנצערט

פון וועלט-בעריהמטען געניאלען יודישען שוישפילער, רעזישיסער פון יודישען קינסטלער-טעאטער אין ניו-יארק, אמבאסאדאר פון יודישען טעאטער פון גאר דער וועלט

מאדריס שווארץ

מיט דעם אנטייל פון די גלענצענדע יודישע זינגערין פון דער ניו-יארקער מעטראפאליטן-אפערע (גרעסטע אפערע פון דער וועלט)

וויאלא פילא

און דער בעריהמטער פיאניסט

באריס קאגאן

פראגראם:

מאדריס שווארץ: אין אנ'אלטען בית-המדרש (שווארץ), דעם כלי-זמר'ס צואה (פרץ), דאס הייליגע שניידער'ל (אש), זיין לעצטער בענעפיס (שווארץ), האמערס (נאדיר), שבת (פרץ), וחלקלקות (שלום-עליכם), דריי פאליטיקער (שווארץ), דריי מחברים (גאלדפאדן) און א חזן א שיכור (שווארץ).

וויאלא פילא: רחם (מאנא זוקא), פעלד-קלאנגען (לעוו-קאוויטש), נאכט (גאלוב), א דזדעלע (מעדוויעדאוו), אז מיין טאטע וואלט געווען א גביר (ווייגער) און דאס יודישע ליד (סעקונדא).

באריס קאגאן:

דער יודישער טאנץ (ווייגבערג), טאנץ פון ווייבער (אחרון).

בילעטען שוין צו בעקומען אין דער קאסע פון „פילהארמאניע".

1912 — 1932

XX

יודיש טעאטער פילהארמאניע — **יודיש טעאטער פילהארמאניע**

שבת, ד. 18-טן יוני 9 א זייגער אוועגד

קומט פאר — דער **20-יעריגער יובילעאום** פון בעליבטן בוף-קאמיקער

הירש באלבירסקי

וואס ווערט געשפילט אין יוביליי-אוועגד ווער קומט ספעציעל צופאהרען צום יובילעאום וועלכע ארטיסטן טרעטן אויף אין דעם אוועגד ???

לעזט די ווייטערדיגע אנאנסען.

בילעטען שוין צו בעקומען.

אין די היהנער-אויגען זענען פערשוואונדען אין משך פון דער נאכט...

פרי זיך אהן שמערצען צו בעפרייען פון די היהנער-אויגען, דארף מען אויס וויישען די פיס אין וואר'ם וואסער מיט SALTRAT RODELL. SALTRAT RODELL פיהלט אן דאס וואסער מיט קליינינע באלאנדלעך זויער-שטאף און ער גיעט דעם וואסער א קאליר פון ריינער מילך. די דאזיגע וויער - שטאף - באלאנדלעך דרינגען דורך די פארען און די זאלצען, וועלכע מאכען ווייך די היהנער-אויגען. אזוי אז מען קאן זיי לייכט אראפנעהמען צוזאמען מיט די ווארצלען. איין פאה אין SALTRAT מאכט געווענד די גע שוואלענע, צעווייטאנטע און אויסגע מאטערטע פיס. נאך 3 אדער 4 בשערער פערשווינדען אלע היהנער - אויגען און טען קאן מיט דער גרעסטער לייכטקייט גאנצע טעג און נעכט נשהן און טאנצען... יעדעס פעקעל ווערט פערקויפט אין יעדען אפטייק און סקלאד-אפטעטשנע. מיט דער גארענטיע, אז דאס געלד ווערט אומגעקעהרט, די אויסגאבע איז א סיי נימאלע.

ספעציעלע בעמערקונג: אלע, וואס ליידען אויף פיס-ווערהטאג, דארפען רוהיג ווייגען דאס גייע ביכעלע פון דר. קאטרין אן זיי וועלען זיך דערוויסען, וי אזוי פטור צו ווערען פון היהנער-אויגען און איינמאל פאר אלע מאל אויף שטענדיג אויסהייילען די צעווערהטאגטע און מ'ערע פיס.

א דאנק דער ספעציעלער ארגאניזאציע שיקען מיר אנ'אומזיסטען עקזעמפליאר אלע לעזער פון דער צייטונג אין משך פון 10 טעג. ארדעס:

Skład główny: L. Nasierowski
Oddział 21-D Warszawa, Kaliska 9

קיין געלד דארף מען נישט שיקען.

ליבע אין קריטען

גרויסער סענסאציאנעלער ראמאן פון דער נאהנטער פערגאנגענהייט

קורצער אינהאלט.

אין קריין-גאריכט קומט פאר א זעלטענער סענסאציאנעלער פראצעס. שימאן ליובאר'ן האט זיין פאטער אין אמעריקא סאר'ן שוין ערקלערט, אז ער איז נישט זיין זוהן, נאר ער איז דער זוהן פון מאדאם זאפיא שטאהל, א מיליאנען-פרוי. שימאן ליובאר מאהרט אהיים קיין פוילען און קלאגט אן אין גאריכט אלבערט שטאהל'ן. זאפיא'ס זוהן, און פאדערט מ'זאל איהם איבערגעבען זיין נאמען און זיין פערמעגען, ווייל ער איז דער אמת'ער אלבערט שטאהל.

אונטער א קרייץ-פערהער ערקלערט זאפיא שטאהל, אז די אנגלאגע איז א ריכטיגע און זי זאגט אז זי האט איהר ריכטיג קינד אויסגעשוישט, ווייל זי האט שרעקליך פיינט זיין פאטער, וועלכער האט זי פשוט אפגעקויפט ביי איהרע ארימע עלטערן, בעת זי האט געליבט אנ'אנדערן.

(2-טע פארזעצונג)

ווען איך האב דערפילט, אז איך ווער א מוטער, האב איך אויך אנגעהויבען צו האסען דאס קינד, וואס איך האב געטראגען אונטער'ן הארצען, ווייל דאס קינד איז געווען פון דעם דאזיגען מענש.

אויף א וועלט האט פרוי שטאהל איבערגעריסען, דאס קול האט איהר אויסגעהערט צו דינען. טרעהרען זענען גע ריגען פון איהרע אויגען. זי האט בעהיטנט איהרע פערלוי רענע יוגענד אין ליבע.

ווען עס איז געקומען די מינוט פון דער געבורט, — האט פרוי שטאהל פארשטעלט אין א פאר מינוט ארום, — האט אלפרעד זיך געפינען אין פאריז, הולענדיג מיט די דארטיגע שאנסאנטעס.

אדורכגענומען מיט א געמיהל סון נקמה, האב איך בעשלאסען צו געבען דאס ערשטע און בעסטע קינד פון דער נאס און עס האלטען ביי מיין ברוסט, אנדער א קינד פון דעם מערהאסטען שטאהל.

מיינע גערענקען און בעשלוס האב איך איבערגעגע בען דער הבטחה וויניאווסקא.

זי האט מיר געברענגט א פרעכטיג יונגעלע.

— איך האב עס געפרעסט צו מיין ברוסט און עס בעשיט מיט הונדערטער קושען.

און אזוי איז עס געשעהען. הערען ריכטער, איך בין נישט געווען קיין מערדערישע מוטער. מיין מוטער ליבע האב איך איבערגעכוישט אויף דעם שענעם יונגעלע.

— פרעגט אזוי, מיינע דאמען-מאן, צי איך האב איהם נישט ערצויגען מיט א ציטערנדיג הארץ?

איצט האט ער מיך אוראי סטנט, ווייל איך האב אים אפגעגעבען, געזאגט איהם ליגענד, כ'האב איהם געהיסן גלוי בען אין גליק סון לעבען, וואס ווערט איהם איצט אזוי אכזריות'דיג צוגערויבט!

אבער זיין בילד וועט ווירדיג בלייבען אין מיין נשמה. נישט דער איז מיין זוהן, צו וועלכען איך פיהל גארנישט. נאר אלבערט איז מיין אייגענער זוהן!

— מוטער! שייערסטע מוטער מיינע! — האט אלבערט אויסגערופען, צוליפענדיג שנעל צו דער זיך וואקעלדיגער פרוי.

— אך, גאט, זי חלש'ט!

דער געריכטס-דאקטער, וואס האט זיך געפינען אויפ'ן ארט, האט געהייסען די פרוי שטאהל אפפיהרען אין איהר מיליע.

אלבערט האט געוואלט מיטגעהן מיט זיין מוטער, אבער דער פרעזעס האט איהם גערופען און געהייסען וואר טען ביז ער וועט פערענטליכען דעם אורטייל.

די ריכטער זענען ארויס אויף א בעראטונג. די אד-וואקאטען האבען ארומגערינגעלט אלבערט'ן און איהם גע-טרייסט, אז עס איז נאך אלץ נישט פערלוירען. זי האבען דעם פרעמדען יונגערמאן פון אמעריקא געוואלט אויסצוגלייכען זיך.

— דא קען נישט זיין קיין רייד וועגען קיין שום אויסגלייכען, — איך וועל אפגעבען דעם לעצטען גראשען, וואס איך פערמאג, פערמאלען, איך מוז אוועקגעהן פון דא-נען ווי א בעטלער!

די בעראטונגען פון גריכט האט לאנג געדויערט. ענדליך זענען די ריכטער צוריקגעקומען מיט פערזאמלטע פנים'ער. דער פרעזעס האט געהייסען אלבערט שטאהל'ן שימאן ליובאר'ן זיך דערנעהנטערן.

אין נאמען פון געזעץ גיב איך ארויס פאלגענדען אורטייל:

די רעכט צום נאמען שטאהל און צום פערמעגען, וואס קומט בירושה נאכ'ן פערשטארבענעם שטאהל, געהערט איג גאנצען צום אנקלאגער שימאן ליובאר.

אין פערלויף פון פערצעהן טאג איז אלבערט שטאהל פערפליכטעט איבערצוגעבען דאס בעוועגליכע און אונבע וועגליכע פערמעגען אין די הענד פון דעם, וואס ווערט הייסן אין דעם אורטייל אנערקענט אלס רעכטליכער ירושה-נעהמער.

אנדער דער פרעזעס האט בעוויזען דורכצולייענען דעם אורטייל, איז אויפ'ן זאל געטשטאנען אנ'אינגאנצען-ליכער טומעל. דאס פובליקום האט זיך געטומען שטופען צום ריכטער-טיש. א פר זענען געווען אזוי אויפגערעגט, אז זיי האבען געוואלט זיך ווארפען אויף שימאן ליובאר'ן, וועלכער איז געשטאנען אין טריאומפירט מיט שפאטיש מער-אכטונגס-שמייכעלע אויפ'ן פניס.

— ציהט אייך צוריק! — האט אלבערט שטאהל א רוף געטון, — ברענגט נישט צו קיין סקאנדאלען.

איך דאנק אייך פאר דעם ארויסגעוויזענעם מיטגעפיהל. דאס איז איצט איבעריג. געזעץ פון בלייבען געזעץ און איך בין דער ערשטער, וואס נעם אן דעם אורטייל.

און איצט לאזט מיך אדורך, איך וויל זעהען מיין מוטער...

ער האט זיך פאמעליך דערנעהנטערט צו שימאן ליו-באר און קיקענדיג איהם גלייך אין די אויגען ארייגן, האט ער געזאגט:

— איך בעט ענטשולדיגונג, שימאן ליובאר, וואס איך האב אזוי לאנג מערגומען אייער ארט.

עס איז נישט מיין שולד, דאס געריכט פערלאנגט, איך זאל אין פערלויף פון פיערצעהן טעג אויך שפעגען אלץ, וואס געהערט צו אייך. איך וועל נישט ווארטען אזוי לאנג, די הייניגע נאכט וועל איך שוין פערברענגען אין דער ווייליע פון די שטאהלס. אלץ, וואס בעפינט זיך דארט, געהערט צו אייך. אויך די גימער און דעם נאמען, וואס איך טראג.

אבער איך פאדער פון אייך, איהר זאלט דעם נאמען האלטען מיט כבוד. ווען וועט אייך זיין, אויב איהר וועט דעם נאמען שטאהל, וועלכען איך האלט פאר הייליג, בע-שמוצען און נאך ערגער וועט אייך זיין, אויב איהר וועט די גראהע און געשעצטע פרוי בעליידיגען כאטש מיט א וואר, דאן געדענק אן מיר שימאן ליובאר!

דאן וועל איך...

— ווער זענט איהר, וואס איהר דערוועגט זיך אזוי חוצפה דיג צו רעדען צו מ'ר? — האט ליובאר געפרעגט, אויפגערעגדיג אין א איראניש נעלעכטער.

געהט אוועק פון מיר, הימלאווער בעשלערן! איך האב נישט מיט אייך קיין שום געמיינזאמעס!

(פארטזעצונג קומט)

היינט צום לעצטען מאל !! **היינט אין גארטען** היינט צום לעצטען מאל !!

2 הערצער שלאגן צו טאקט פון וואלץ

דער לוקס-סיזער שאטער-בנין אין מערזיכערט אויפ'ן פאל פון א שלעכט וועטער. אנהויב פון סעאנסען: אין וואכען-טעג 4 נמ., שבת, זונטאג, חגאות 12 מיטאג. אויפ'ן ערשטן סעאנס אלע פלעצער צו 50 גר.

פילישע ווערכיע

איינאיינציג **אין גארטען** קלאנג-קינא

שענקעוויטשא 40, טעל. 141-22

Dr. Bertold **Fadenhecht** lekarz Kliniki chor. nerw. U. J. K. we Lwowie dom „SZWAJCAR" deptak.

Krynica Zdrój

MOTORY

elektrycz. nowe i używane.
najtańsze źródło
WARSZTATY
REPERACYJNE.
Budowa rozruszników i regulatorów
INSTALACJE ELEKTRYCZNE wszelk. rodzaju
REKLAMY NEONOWE
Inż. J. REICHER i S-ka
Południowa 28 tel. 210.00

טוך- און קארט-לאגער

Sz. Maroko

№ 2 לאדז, נאוראמיעסקא
פראנט 1-טער שטאק, טעל. 159-48.
עמפעהלט צום פריהלינג- און זומער-סעזאן א גרויסען אויסוואהל פון די נייעסטע און בעסטע דאמען- און הערען-שטאפען

Inkasent

z kaucją 500 Zł. **poszukiwany**
Zachodnia 36, lewa oficyna II p. m. 12a, od 3—7 p.poł.

Grand-Hotel / Sala Malinowa

Obiady Klubowe 3 dania i kawa — **Zł. 3—**
Kolacje 4 dania . . . . . — **Zł. 5—**
Orkiestra: **GOLD-PETERSBURSKI.**

Program Pierwszorzędnych sił artystycznych. W sobotę, niedzielę i święta FIVE O'CLOKI z pełnym programem. **Program**

Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjno-Zdrowotnych

O. Kociński, inż. Hauk i S-ka Sp. z o.o.

tel. 160-17 **ŁÓDŹ, ul. WOLCZAŃSKA Nr. 139** tel. 160-17
Wystawa: **Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 91.**

Ogrzewania centralne, Kanalizacji, Wodociągi, Wentylacje, Urządzenia sanitarne oraz kompletnych pomieszczeń kąpielowych.

Wykonanie projektów i kosztorysów na żądanie klijenteli, udzielamy bezinteresownie porad technicznych.

וויכטיג פאר די וואס הייראטען

און ווילן זיך איינארדנען עלעגאנט און ביליגער ווי איבעראל, ניצט אויס די געלעגענהייט

מעבל-געשעפט נארוטאוויטש 9 אין הויף

- און - בעזוכט דאס

ה. רעכט

וואו מ'ווערט איצט אויספערקויפט פערשידענע מעבעל פון די איינפאכסטע ביז די פיינסטע, ווי אויך גאנצע קאמפלעטען פון פערשידענע איידעל-העלצער.

גיטע און בעקוועמע בעדינגונגען

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע

גרויסער אויסוואהל

שפאציר-וואגענס
אייזען - ניקעל
בעטען

מאטראצען
סטרענדזינאווע "Patent".
וויזימאטשקעס
אמעריקאנער

צו בעקומען אין פאבריקס-לאגער
אין הויף **„DOBROPOL"** Łódź, Piotrkowska 73

לאנג- יעהריגער **געריכטס-סעקרעטאר**

שרייבט אוו ערלעדיגט אלערליי

ביטעס, אנקלאגעס אוו כלאוו, עס ספעציאליסט אין מיליטער-ענינים ווי אויך אין שריי-בען ביטעס פאר איינציגע שפייזערס (אפיציאנסטווע). שנעלער אויסקויף פון פאטענטען און רעגיסטראציע-קארטען אויפ'ן יאהר 1932

נ. מאן. פעטריקאווער 10

Gimnazjum Męskie

Tow. Szerzenia Oświaty i Wiedzy Techn. wśród Żydów w Łodzi.
POMORSKA 46-48. TELEFON 106-64.

זי קאנצעלאריע נעמט אן איינשרייבונגען פון קאנדידאטן אין די שעה'ן פון 9 ביז 2 נאכמיטאג.
די איינטריטס-עקזאמענס האבען זיך אנגעהויבען.
ביים גימנאזיום זענען פארהאן פאר-קלאסען A. B. C. שכר-לימוד אין די קלאסען בעטרעפט 25 זלאטים מאנאטליך

DYREKCJA.

„Osman"

Patentowane gilzy
czterowatkowe
zdobyły uznanie wszystkich Palaczy.

פאר **ארויספאהרענדע ביים ים און אויף זומער-וואוינונגען**

עמפעהלען מיר:

באד-מאנטלען ערשטקלאסיגע אויספיהרונג
שטאפען אויף באד-מענטעל
באד-לייל עכער
האנטיכער אין אלע פארבען, מוסטערן און גרויסען
דיוואניטעס — פראמע
באד-מאסטיומען פאר דאמען-הערן און קינדער אין גרויסען אויסוואהל
פיזשאמעס פאר הערן און דאמען שמאקפולער צוזאמענשטעל פון פארבען

פליאזשע-היטלעך ווייטע און קאליטע
לעזשאקעס אין גרויסען אויסוואהל
אמעריקאנער פאטעלען איינצעלעגען
לייווענד אויף מארקיזען אין פערשידענע פארבען
לייווענד אויף כאדניקעס אין פערשידענע פארבען
לייווענד אויף לעזשאקעס גרויסער אויסוואהל פון פארבען
טישטוכער פאר גארטענס אין זעלטען שיינע פארבען און מוסטערן

זומער-וועבען אין פערשידענע קוואליטעטען אין גרויסען אויסוואהל

וועש פאר דאמען הערן און קינדער אין בעסטער אויספיהרונג צו קאנקורענץ-פרייזען

מיר מאכען אויפמערקזאם די חשוב'ע קליענטען אויף אלע אנדערע ווידזעווער סחורות בעזונדערס מארקע **OK** פון א ביז איצט אונבעקאנטער הנכסטער קוואליטעט.—

KONSUM

FDZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.

אויגען = קליניק

מיט שטענדיגע בעטען פון

Dr. B. Donchin

פעטריקאווער 90 טעל. 221-72.

נעמט אן שטענדיגע אויגען = קראנקע (צוועק אפעראציע א.אז.וו.) ווי אויך אמבולאטאריש פון 9—1 און פון 4—7.30 אוועגד.

פון דער סדרה

ס'איז ערשינען דאס **אכטע העפט** פון דער סדרה" וועלכעס נעהמט ארום די פרעגען: אחרי, קדושים, אמור, בהר, בחקותי, במדבר, שבועות. צו בעקומען אין לאדזער בוכהאנדלונגען און ביים ארויסגעבער: **ד. ז. גליקסמאן,** לאדז, זאוואדזקא 16א, טעל. 164-41

קאלערטע דאמען-וועש

און ווייסע

HAND-ARBEIT—ROBOTA RĘCZNA

נעמט אן צו שטיקען און נייען מיט אייגענע ווי אויך אנפערטרוימט ווארע ווי Petite-reine Crêpe-de-Chine א.ז.וו. אלעס לויט פאריזער און ווינער זשורנאל. זאוואדזקא 27 בלייוויץ

די נייעסטע מאדעלען צום זומער סעזאן!

אין גרויסען אויסוואהל עמפעהלט

סאלאן „נאדיא" נארוטאוויטשא גאס 7

ULICA NARUTOWICZA 7

מאגאזין פאר קינדער-קאנפעקציע, דאמען-וועש און גאלאנטעריע

● סאליד ● געשמאקפול ● עלעגאנט ● ביליג ●

בעקליידעט קינד און מוטער

SALON „NADJA", ulica Narutowicza 7.

שרייבען שהז און שנעל

לערנט אויס דער בעריהמטער קאליגראפ ל. בערמאן אין 15 לעקציעס, אויך ווערט אויסגעלערנט גוט שרייבען א יודישען ברעף אין 15 טעג, אפילו דעם וואס קען גארניס. די עלטער שפילט קיין ראלע ניט.

זאוואדזקא 19 1 שב. פר

Dr. HALTRECHT

ספעציאל-ארצט
פאר הויט און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 8—11 פריה, פון 12.30—1.30 נ"מ. און פון 5 ביז 9 אוי. זינטאג פון 10 ביז 1 בייטאג

א בשורה טובה פאר עלטערן

די לייטונג פון בעוואוסטען ארטאדאקסישען לעהר-אנשטאלט

„תורה ודת" עם גן-ילדים 6

פלאץ-וואלנאשטשי (ניי שטאט)

מאכט בעקאנט דאס נאך א גרינדליכען רעמאנט ווערט דאס חדר צום נייעם שול-יאהר פ'לשטענדיג דעארגאניזירט אין פערסולקאטט אויף אלע נעביטען פון למודי קודש און למודי חול. איינשרייבונגען פון נייע תלמידים אויפ'ן קומענדיגען שול-יאהר 1932/33 אין אלע מחלקות ווי אויך אין גן-ילדים (פרעבעל-שול) קומען פאר פון כ"ג אייר (29 מאי) פון 9 ביז 1 טעגליך.

עלטערן! פער שייבט אייערע קינדער אין חדר „תורה ודת" ווי ס'ווערט געלייגט גרויס אכט אויף די ערציהונג פון דרך-ארץ דיגע אויספיהרונג און ס'ווערט געלערנט דורך מלמדים ספעציאליסטען תורה ודרך ארץ און אלעס, וואס א יודיש קינד דארף צו וויסען. קינדער פון 4 ביז 8 יאהר ווערען אהיימגעפיהרט דורך א ספעציעלען מענש. צוליב קריזיס הנחה-פרייז.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים ספעציאליסטען

1 זאוואדזקא 1.

נאר פאר ע. ערישע הויט-קראנקהייטען און מענער-שוועכע אנגעליגן פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אוראלאנישע און נערוועז-קראנקהייטען.

קוואַרץ-לאמפ-עלעקטרישער הייל-מאזינעט • מאסמעטיס.

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אהב
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמ.

בעזונדער הארטע-ציימער פאר פרויען.

וויזיט 3 זלאטעס

אנאנסען-פרייז: פאר א חדש אין בוילען 5 זלאטיס, אין פראנקרייך און בעלגיען—20 פראנק, אין צנדערע לענדער 1.25

פאר אויסלענדישע אנאנסען 100% מייערער, אויסער דער שטאט מיט 50 פייערס, פון די פרייזען ווערט נישט ארויסגענומען קיין יעצט. פאר א מיליומטער-שורה פאר'ן מעקסט 16 גר. פרייזאג 24 גר., אין מעקסט 40 גר. פרייזאג 60 גר., נאכן מעקסט 12 גר. פרייזאג 18 גר.

Drukarnia E. i M. Hamburskich. Łódź. Piotrkowska 16. Dzierżawca M. B. Volk

Odpowiedzialny Red.-wydawca: [illegible]